

Vergaderjaar 2021–2022

36 120 VIII

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2022 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 2.3, eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2022 wijzigingen aan te brengen in:

1. de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;
2. de begrotingsstaat inzake het agentschap DUO van dit ministerie.

Vanwege de spoedeisende maatregelen zijn verscheidene Incidentele Suppletoire Begrotingen naar de Tweede Kamer verzonden. De behandeling van sommige van die Incidentele Suppletoire Begrotingen in de Eerste- en Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft nog niet plaatsgevonden. Om deze reden is de in de begrotingsstaat opgenomen stand nog niet door beide Kamers bekrachtigd. Vanwege de snelle opeenvolging van begrotingswetsvoorstellen, om het budgetrecht van de Staten Generaal te waarborgen, bevat de kolom 'vastgestelde begroting' zowel de vastgestelde stand bij ontwerpbegroting als de mutaties die bij Incidentele Suppletoire Begrotingen zijn opgenomen.

Normaliter wordt nieuw beleid pas in uitvoering genomen nadat de Staten-Generaal de begrotingswet heeft geautoriseerd. De Eerste Suppletoire Begroting bevat enkele maatregelen die niet kunnen wachten tot autorisatie. Het betreft de coalitieakkoordreeksen van het kabinet-Rutte IV, de extra middelen voor de Oekraïense vluchtelingen en de middelen voor de Regeringscommissaris voor de Nationale Aanpak Seksueel Overschrijdend Gedrag. Dit komt doordat de middelen die naar onderwijsinstellingen gaan verplicht moeten worden aan de instelling voor aanvang van het school-/academisch jaar, zodat deze doelmatig kunnen worden uitgegeven. Dit geldt ook voor de middelen voor examens in het voortgezet onderwijs. De uitgaven voor cultuur zijn noodzakelijk voor het herstel van

de sector en dienen daarom zo snel mogelijk beschikbaar te worden gesteld aan de instellingen. De uitgaven gerelateerd aan de oorlog in Oekraïne zijn voor een acute noodsituatie. Tot slot, is de Regeringscommissaris Seksueel Grensoverschrijdend Gedrag inmiddels aan het werk en moet voor de uitvoering van haar taken al financiële verplichtingen aangaan. Daarom zal het kabinet de uitvoering van de maatregelen starten. Met het voorgaande wordt gehandeld conform artikel 2.27, tweede lid, van de Comptabiliteitswet.

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

R.H. Dijkgraaf

De Minister voor Primair en Voorgezet Onderwijs,

A.D. Wiersma

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

In deze Eerste Suppletoire Begroting van OCW zijn de effecten van besluiten van het Kabinet over de Voorjaarsnota verwerkt. Deze suppletoire wet moet dan ook in samenhang worden gezien met de Voorjaarsnota. Allereerst is de begrotingsstaat voor de verplichtingen, uitgaven en ontvangsten voor de begroting van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap opgenomen. Hierin wordt inzicht gegeven in de financiële wijzigingen die op (beleids)artikelniveau worden voorgesteld in de begroting voor het jaar 2022.

De Minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs is verantwoordelijk voor Artikel 1 (primair onderwijs), Artikel 3 (voortgezet onderwijs) en Artikel 9 (arbeidsmarkt- en personeelsbeleid). De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap is verantwoordelijk voor de overige artikelen. De verdeling van de beleidsterreinen tussen de Ministers en de Staatssecretaris is vastgelegd in de portefeuilleverdeling van [Kabinet Rutte IV](#).

Dit onderdeel van de memorie van toelichting bestaat uit een algemeen deel en een artikelsgewijs deel. Het algemeen deel bevat de belangrijkste suppletoire mutaties op de OCW-begroting (paragraaf 2.1). Ook bevat dit deel (paragraaf 2.2) een overzicht van alle Corona-gerelateerde uitgaven in 2022. Vervolgens wordt per beleidsartikel een overzicht van de wijzigingen gegeven, inclusief toelichting (paragraaf 3). Daarbij worden mutaties groter of gelijk aan onderstaande staffel toegelicht:

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerp-begroting in € miljoen)	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 < 1000	5	10
=> 1000	10	20

De toelichtingen op de uitgaven gelden ook voor de verplichtingen. Alleen indien er sprake is van een groot verschil van de verplichtingenmutaties ten opzichte van de uitgavenmutaties, wordt dit verschil apart toegelicht. Deze verschillen ontstaan bijvoorbeeld doordat er verplichtingen zijn aangegaan die niet tot een uitgavenmutatie leiden (zoals het aangaan van garantieverplichtingen in het kader van schatkistbankieren) of door regelingen waarvoor de verplichtingen dit jaar worden aangegaan terwijl de uitgaven pas volgend jaar (of in de jaren daarna) plaatsvinden.

2 Het beleid

2.1 Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties

In onderstaande tabel worden de belangrijkste suppletoire mutaties ten opzichte van de vastgestelde stand begroting 2022 voor het jaar 2022 weergegeven.

Deze mutaties worden hieronder nader toegelicht.

Tabel 1 Belangrijkste suppletoire uitgavenmutaties 2022 (Eerste Suppletoire Begroting) (bedragen x € 1.000)

	Artikelnr.	Uitgaven 2022	Ontvangsten 2022
Vastgestelde begroting 2022		48.810.026	1.607.953
Belangrijkste suppletoire mutaties			
1	Incidentele Suppletoire Begrotingen	diverse	1.097.540
2	Coalitieakkoord	diverse	2.027.528
3	Ontvangen relevante loon- en prijsbijstelling	alle	1.346.710
4	Nationaal Groeifonds (NGF)	diverse	58.019
5	Oekraïne	diverse	230.882
6	Leerlingen- en studentenontwikkeling (inclusief studiefinanciering)	diverse	12.345
7	Compensatie vervallen btw-vrijstelling		30.000
8	Saldo mee- en tegenvallers	diverse	4.724
9	Overige problematiek en dekking	diverse	4.147
10	Kasschuiven	diverse	- 11.269
11	Niet-kaderrelevante mutaties	11	- 245.353
12	Desalderingen	14, 15	31.625
13	Overige mutaties	diverse	144.340
Stand 1e suppletoire begroting 2022	Totaal	53.541.264	1.640.132

Toelichting

1. Incidentele Suppletoire Begrotingen

Sinds het vaststellen van de begroting zijn er zes Incidentele Suppletoire Begrotingen additioneel gepubliceerd aan de OCW-begroting. Hieronder een kort overzicht van de bijgeboekte bedragen.

Tabel 2 Incidentele Suppletoire Begrotingen (bedragen x € 1.000)

Artikel	Omschrijving	Uitgaven 2022	Ontvangsten 2022
14	1e ISB: Verwerven kunstwerk	175.000	44.000
14	2e ISB: Tegemoetkoming musea	5.600	0
3, 14	3e ISB: Examens en steunpakket cultuur	138.949	0
Diverse	4e ISB: Overlopende verplichtingen 2021	282.247	0
4, 11, 14	5e ISB: Maatschappelijke diensttijd, kwijtschelding publieke schulden toeslagengeduppeerden en ondersteuning culturele sector	242.177	0
Diverse	6e ISB: NP Onderwijs, ventilatie en suppletierегeling cultuur	253.567	0
Totaal		1.097.540	44.000

2. Coalitieakkoordreeksen

Het coalitieakkoord van het kabinet-Rutte IV bevat diverse maatregelen op het gebied van OCW. In tabel 3 zijn de bedragen weergegeven die in deze Eerste Suppletoire Begroting worden toegevoegd aan de OCW-begroting alsook een beknopte toelichting per reeks. Voor de reeksen versterken onderwijskwaliteit, vervolgoopleidingen en onderzoek, kansengelijkheid, fonds onderzoek en wetenschap, cultuur en media, afschaffen leenstelsel en

invoering studiebeurs en de tegemoetkoming leenstelsel worden de resterende middelen van de AP op een later moment overgeheveld naar de OCW-begroting.

Tabel 3 Coalitieakkoord reeksen kabinet-Rutte IV (bedragen x € 1.000)						
Artikel	Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Diverse	Leraren/schoolleiders	762.000	838.000	800.000	800.000	800.000
Diverse	Versterken onderwijskwaliteit	455.517	500.000	398.014	389.914	389.914
Diverse	Vervolgopleidingen en onderzoek	248.704	626.594	644.153	646.178	646.025
Diverse	Kansengelijkheid	198.000	202.000	200.000	200.000	200.000
Diverse	Fonds Onderzoek en Wetenschap	205.090	437.755	436.405	433.905	433.905
Diverse	Cultuur en Media	150.000	0	0	0	0
11	Herinvoering basisbeurs	5.000	0	0	0	0
4, 95	Reeksen van andere departementen	3.217	2.000	2.000	2.000	2.000
Totaal		2.027.528	2.606.349	2.480.572	2.471.997	2.471.844

Leraren/schoolleiders

In de reeks leraren zijn middelen opgenomen die eraan bij moeten dragen dat er meer en goede leraren komen. Over de maatregelen uit deze reeks zijn afspraken gemaakt met sociale partners in het onderwijsakkoord. Hierover is de Tweede Kamer geïnformeerd op 22 april 2022 in een brief 'Het onderwijsakkoord: Samen voor het beste onderwijs' (Kamerstukken 2021/22, [31293 VIII, nr 615](#)). Er komen middelen om de aantrekkelijkheid van het beroep te vergroten door het dichten van de loonkloof tussen primair onderwijs en voortgezet onderwijs en door het verlichten van de werkdruk in het voortgezet onderwijs. Daarnaast komen er structurele middelen beschikbaar voor een arbeidsmarkttoelage voor scholen met relatief veel leerlingen met een risico op een onderwijsachterstand omdat goed personeel juist daar nu hard nodig is. Ook krijgen onderwijsprofessionals meer tijd en middelen voor bij- en nascholing (de professionaliseringsmiddelen). Schoolleiders in het primair onderwijs ontvangen een arbeidsmarkttoelage en voor de schoolleiders in het voortgezet onderwijs komen extra middelen beschikbaar voor hun professionele ontwikkeling. Tot slot worden er middelen ingezet voor het versterken van de regionale aanpak, samen opleiden en om op Caribisch Nederland ook te kunnen werken aan dezelfde doelen als op Europees Nederland. Hieronder in tabelvorm een overzicht waar deze middelen op de OCW-begroting landen:

Leraren/schoolleiders (bedragen x € 1.000)		2022	2023	2024	2025	2026
Artikel 1		424.182	493.103	549.992	541.992	541.992
Artikel 3		328.230	335.309	240.420	248.420	248.420
Artikel 9		4.500	4.500	4.500	4.500	4.500
Artikel 95		5.088	5.088	5.088	5.088	5.088
Totaal		762.000	838.000	800.000	800.000	800.000

Versterken onderwijskwaliteit

Om de onderwijskwaliteit te versterken zijn middelen opgenomen voor een masterplan basisvaardigheden. Onderdeel hiervan zijn een subsidieregeling voor scholen om gericht te werken aan basisvaardigheden, middelen voor extra professionalisering van docenten, middelen voor interventies gericht op het bevorderen van leesmotivatie en leesvaardigheden en ondersteuning voor scholen op het gebied van burgerschap en digitale

geletterdheid. Hierover is op 4 maart 2022 een brief naar de Tweede Kamer gestuurd 'Veilig en vrij onderwijs' (Kamerstukken II 2021/22, [31293 VIII, nr. 611](#)) en op 12 mei 2022 'Masterplan basisvaardigheden en eindrapportage: analyse en evaluatie referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen' (Kamerstukken II 2021/22, ... VIII, nr. ...). Ook zijn middelen toegevoegd om de capaciteit van de Inspectie van het Onderwijs te verhogen, zodat zij onder andere meer scholen kunnen bezoeken. Hieronder in tabelvorm een overzicht waar deze middelen op de OCW-begroting landen:

Versterken onderwijskwaliteit (bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026
Artikel 1	238.626	278.313	126.500	126.800	126.800
Artikel 3	185.289	202.867	252.946	244.566	244.566
Artikel 4	8.585	8.585	8.585	8.585	8.585
Artikel 14	12.890	0	0	0	0
Artikel 95	10.127	10.235	9.983	9.963	9.963
Totaal	455.517	500.000	398.014	389.914	389.914

Vervolgopleidingen en onderzoek

De middelen uit de reeks vervolgopleidingen en onderzoek worden ingezet voor zowel vo, mbo als hoger onderwijs en onderzoek. In het vo wordt geïnvesteerd in de doorontwikkeling van de techniekhavo (vo). De bekostiging (vooral niveau 2) van het mbo wordt structureel opgehoogd waardoor mbo-instellingen kleinere klassen in kunnen richten en extra begeleiding en nazorg kunnen bieden aan studenten. Er worden ook middelen beschikbaar gesteld om de doorstroom in de beroepsonderwijs-kolom, vmbo-mbo-hbo te verbeteren. Om de aanpak van voortijdig schoolverlaten (vsv) te versterken wordt de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) uitgebreid naar de leeftijd van 27 jaar zodat jongeren zonder startkwalificatie in beeld blijven en RMC kan schakelen tussen school en gemeente om te voorkomen dat jongeren tussen wal en schip vallen. Er wordt ingezet op verbetering van studiekeuzevoorlichting (LOB) en een experiment gericht op schakelprogramma's / oriëntatieprogramma's die studenten effectief gaat helpen de juiste studie te kiezen. Daarnaast wordt er ingezet op het stimuleren van het aanbod van arbeidsmarktrelevante beroepsopleidingen, kleinschalig vakonderwijs en het verbeteren van de digitale veiligheid. Hierover wordt de Tweede Kamer voor de zomer geïnformeerd middels een beleidsbrief over de werkagenda van het middelbaar beroepsonderwijs.

In het hoger onderwijs en onderzoek wordt, in samenhang met de tijdelijke reeks van het fonds voor onderzoek wetenschap, structureel geïnvesteerd in het inhalen van achtergebleven investeringen in onderzoek, het versterken van de kwaliteit van hoger onderwijs en wetenschap, het verlagen van de werkdruk en in ruimte voor ongebonden onderzoek, het verbeteren van studentenwelzijn, het stimuleren van arbeidsmarktrelevante beroepsopleidingen en schakelprogramma's en een betere balans tussen eerste en tweede geldstroom. Voor de zomer wordt de Kamer geïnformeerd over de voorgenomen inzet van instrumenten via de beleidsbrief hoger onderwijs en onderzoek. Hieronder in tabelvorm een overzicht waar deze middelen op de OCW-begroting landen:

Vervolgopleidingen en onderzoek (bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026
Artikel 3	0	9.090	9.090	9.090	8.080
Artikel 4	86.257	148.921	156.350	156.350	156.350
Artikel 6	48.000	107.000	115.000	117.000	117.000

Vervolgopleidingen en onderzoek (bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026
Artikel 7	61.000	201.000	201.000	201.060	201.000
Artikel 16	50.130	156.000	157.190	157.190	157.190
Artikel 95	3317	4583	5523	5488	6405
Totaal	248.704	626.594	644.153	646.178	646.025

Kansengelijkheid

Onder de reeks kansengelijkheid investeren we in een schooldag, waarbij scholen zelf bepalen wat zij nodig achten om de kansenongelijkheid te verkleinen doordat kinderen hun talenten kunnen ontwikkelen door middel van bijvoorbeeld sport en cultuur. We beginnen bij de scholen waar de nood het hoogst is. Daarnaast gaan we verder aan de slag met de verbeteraanpak passend onderwijs om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk leerlingen met een ondersteuningsbehoefte de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben en zo veel mogelijk samen naar school kunnen gaan. We bevorderen doorstroom en differentiatie om leerlingen maximale kansen te geven in het onderwijs. Het stagepact en het aanpakken van stage discriminatie worden ook binnen deze reeks aangepakt. De bekostiging voor niveau 2 van mbo is opgehoogd waarmee tegemoet wordt gekomen aan het belangrijkste knelpunt dat is geconstateerd voor het mbo in het onderzoek naar de toereikendheid van de bekostiging van PWC. Tot slot worden middelen toegevoegd voor de versterking van de Maatschappelijke Diensttijd. Hieronder in tabelvorm een overzicht waar deze middelen op de OCW-begroting landen:

Kansengelijkheid (bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026
Artikel 1	55.195	55.195	55.295	55.295	55.295
Artikel 3	8.500	8.500	8.400	8.400	8.400
Artikel 4	133.805	137.805	135.805	135.805	135.805
Artikel 95	500	500	500	500	500
Totaal	198.000	202.000	200.000	200.000	200.000

Fonds onderzoek en wetenschap

Met de middelen uit het fonds voor onderzoek en wetenschap wordt de komende tien jaar geïnvesteerd in hoger onderwijs, wetenschap en hoger onderwijs en wetenschapinnovatie. Hierover wordt de Tweede Kamer geïnformeerd middels een beleidsbrief in de tweede helft van juni 2022. Deze middelen geven een krachtige impuls aan onze kennisintensieve samenleving. De opgaven van het fonds, in samenhang met de opgave voor de structurele reeks vervolgoopleidingen en onderzoek, zijn het inhalen van achtergebleven investeringen in onderzoek, verdere versterking van de onderzoeksinfrastructuur, versterken van de kwaliteit van hoger onderwijs en wetenschap, verlagen van de werkdruk en ruimte voor ongebonden onderzoek. De instrumenten (en bijbehorende middelen) voor onder meer talentontwikkeling, netwerkvorming tussen organisaties en tussen mensen, onderzoeksfaciliteiten en de transitie naar open science/education, adresseren gezamenlijk de genoemde opgaven. Met deze instrumenten wordt ingezet op zowel korte als lange termijn effecten. Het gaat om het aanjagen van veranderingen die ook na tien jaar effect zullen hebben. Vanuit deze pijler zijn ook middelen overgeheveld naar de EZK-begroting. Deze middelen worden ingezet om de Nederlandse deelname aan Europese partnerschappen binnen Horizon Europe, en aanpalende EU onderzoeks- en innovatieprogramma's te versterken. Hieronder in tabelvorm een overzicht waar deze middelen op de OCW-begroting landen:

Fonds onderzoek en wetenschap (bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026
Artikel 6	0	35.000	35.000	35.000	35.000
Artikel 16	199.792	387.492	388.902	386.902	386.902
Artikel 95	5.298	15.263	12.503	12.003	12.003
Totaal	205.090	437.755	436.405	433.905	433.905
<i>Overboeking naar EZK</i>	<i>– 16.994</i>	<i>– 136.494</i>	<i>– 87.994</i>	<i>– 135.494</i>	<i>– 89.554</i>

Cultuur en Media

In het coalitieakkoord zijn structurele middelen beschikbaar gesteld voor cultuur. In 2022 stelt het kabinet middelen beschikbaar voor het bevorderen van het herstel van de sector, onder andere door investeringen in de verbetering van de arbeidsmarktpositie, jongerencultuur en innovatie. Deze impuls moet bijdragen aan een goede herstart van de culturele- en creatieve sector na de coronacrisis. De extra middelen voor media gaan naar het uitbreiden van het beschikbare budget voor onderzoeksjournalistiek, de versterking van de kwaliteit van de lokale omroepen en de financiering van lokale omroepen via de OCW-begroting. Over de exacte invulling van de intensiveringen wordt de Tweede Kamer geïnformeerd via de hoofdlijnen-brieven van cultuur (voor 1 juni) en media (juni). Hieronder in tabelvorm een overzicht waar deze middelen op de OCW-begroting landen:

Cultuur en media (bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026
Artikel 14	134.920	0	0	0	0
Artikel 15	13.190	0	0	0	0
Artikel 95	1.890	0	0	0	0
Totaal	150.000	0	0	0	0

Herinvoering basisbeurs

Het kabinet kiest ervoor om de basisbeurs in het hoger onderwijs in te voeren. Op 25 maart heeft het kabinet een brief aan de Tweede Kamer over de 'Hoofdlijnen herinvoering basisbeurs en tegemoetkoming studenten' (Kamerstukken II 2021/22, [24724 VIII, nr. 176](#)) gestuurd. In de brief wordt ingegaan op de mogelijke invulling van de basisbeurs en tegemoetkomingen de keuzes en dilemma's die daaraan ten grondslag liggen. Op 4 april heeft ook een debat in de Tweede Kamer plaatsgevonden. Inmiddels is een wetsvoorstel in internetconsultatie. Het wetsvoorstel van de herinvoering van de basisbeurs zal na het zomerreces aan de Tweede Kamer worden aangeboden.

Voor het jaar 2022 zijn er reeds kosten op Artikel 11 in het kader van de uitvoering. De middelen voor deze uitvoeringskosten worden naar de OCW-begroting gehaald.

Reeksen van andere departementen

OCW krijgt voor diverse onderwerpen ook middelen uit reeksen van andere departementen. Het gaat om bijvoorbeeld cybersecurity en kennisveiligheid. Er worden ook middelen beschikbaar gesteld voor het mbo in Caribisch Nederland voor de aansluiting onderwijs arbeidsmarkt en arbeidsbemiddeling. Hieronder in tabelvorm een overzicht waar deze middelen op de OCW-begroting landen:

Reeksen van andere departementen (bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026
Artikel 4	500	1.000	1.000	1.000	1.000
Artikel 95	2.717	1.000	1.000	1.000	1.000

Reeksen van andere departementen (bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026
Totaal	3.217	2.000	2.000	2.000	2.000

3. Ontvangen relevante loon- en prijsbijstelling

Het kabinet besluit dit jaar alle loon- en prijsontwikkeling (lpo), exclusief lpo op de coalitieakkoordreeksen, uit te keren over de departementale begrotingen, ter compensatie van stijgende lonen en prijzen. In tabel 4 is de verdeling van de lpo over de artikelen te zien. De relevante lpo-tranche 2022 die OCW ontvangt bedraagt in 2022 € 1.346,7 miljoen.

Tabel 4 Uitgekeerde relevante loon- en prijsontwikkeling tranche 2022 (bedragen x € 1.000)

Artikel	Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1	Primair onderwijs	398.559	394.555	391.405	392.366	390.359	388.962
3	Voortgezet onderwijs	286.293	285.580	285.035	283.984	282.578	280.620
4	Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie	156.568	170.807	161.459	159.647	158.959	158.397
6	Hoger beroepsonderwijs	130.839	133.834	136.590	139.014	139.828	137.550
7	Wetenschappelijk onderwijs	198.547	202.220	205.657	208.483	210.082	211.019
8	Internationaal beleid	484	484	490	484	483	483
9	Arbeidsmarkt- en personeelsbeleid	6.240	5.639	5.514	5.334	5.308	5.310
11	Studiefinanciering	24.820	77.445	78.237	78.811	78.815	78.612
12	Tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten	3.440	3.379	3.365	3.369	3.383	3.417
13	Lesgelden	467	469	479	479	512	516
14	Cultuur	41.628	41.193	41.251	41.042	41.168	41.292
15	Media	47.067	47.271	47.433	48.136	48.410	48.669
16	Onderzoek en wetenschapsbeleid	42.097	41.423	41.297	41.175	41.090	41.090
25	Emancipatie	538	595	598	625	628	628
91	Nog onverdeeld	0	0	0	0	0	0
95	Apparaat Kerndepartement	9.123	9.196	9.275	9.652	9.585	9.620
	Totaal	1.346.710	1.414.090	1.408.085	1.412.601	1.411.188	1.406.185

4. Nationaal Groeifonds

In april 2022 heeft het kabinet het advies van de adviescommissie van het NGF overgenomen voor wat betreft verschillende toekenningen en omzettingen van investeringsvoorstellen. Hierover is op 14 april 2022 de Tweede Kamer geïnformeerd middels een algemene brief 'Bekostiging investeringsvoorstellen tweede ronde Nationaal Groeifonds' (Kamerstukken II 2021/22, [35925 XIX, nr 12](#)). Voor OCW betekent dit een toevoeging van € 58,0 miljoen aan de begroting. Daarnaast zullen er naar verwachting later in het jaar nog middelen naar de OCW-begroting worden overgeheveld waar nu een advies op is gegeven van voorwaardelijke toekenning. Dit betekent dat hier nog aan enkele voorwaarden moet worden voldaan tot kan worden overgegaan op onvoorwaardelijke toekenning. Het gaat om middelen voor het Nationaal Platform Leren en Ontwikkelen. In tabel 5 is de verdeling over de verschillende projecten opgenomen. Kanttekening hierbij is dat de projecten nationale LLO Katalysator en de digitaliseringsimpuls onderwijs NL voor zowel het middelbaar als het hoger beroepsonderwijs bedoeld zijn.

Tabel 5 Nationaal Groeifonds (bedragen x € 1.000)							
Artikel	Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1, 3, 95	Open leermateriaal	1.783	7.125	11.586	0	0	0
1, 3, 95	Ontwikkelkracht	4.197	17.536	27.657	31.367	20.474	0
3, 95	Digitaal onderwijs goed geregeld	599	3.508	5.733	5.583	3.083	3.083
4	Collectief laagopgeleiden en laaggeletterden	300	3.400	3.900	0	0	0
6	Nationale LLO Katalysator	40.000	127.000	0	0	0	0
6	Digitaliseringsimpuls onderwijs NL	10.000	45.000	45.000	40.000	0	0
16	Biotech booster reeks	1.140	19.720	28.740	0	0	0
Totaal		58.019	223.289	122.616	76.950	23.557	3.083

5. Oekraïne

Er wordt € 230,9 miljoen toegevoegd aan de OCW-begroting voor Oekraïense ontheemden. Hierover bent u geïnformeerd in de verzamelbrief van 26 april 2022 over 'Opvang ontheemden uit Oekraïne' (Kamerstukken II 2021/22, [19637 VI, nr. 2887](#)). Scholen in zowel het primair als het voortgezet onderwijs waar nieuwkomers uit Oekraïne les krijgen komen in aanmerking voor de nieuwkomersbekostiging. Dit budgettaire beslag geldt voor de periode van 1 maart 2022 tot 16 juli 2022 (einde schooljaar). De subsidie voor de ondersteuningsorganisatie voor het nieuwkomersonderwijs (LOWAN) om scholen te ondersteunen om kinderen uit Oekraïne zo snel mogelijk les te kunnen geven wordt verhoogd. Een aantal van de Oekraïense leerlingen komt nog op reguliere scholen terecht. Deze scholen hebben vaak niet de expertise om een nieuwkomersleerling les te geven zoals een nieuwkomersschool dat wel heeft. Er worden daarom middelen ingezet voor ambulante begeleiding vanuit de nieuwkomersscholen voor deze reguliere scholen, wat ervoor zorgt dat ook reguliere scholen expertise tot hun beschikking hebben. Ook worden gemeenten gesteund in het organiseren van leerlingenvervoer voor nieuwkomersonderwijs. Dit betreft een eenmalige decentralisatie-uitkering voor de periode 1 maart 2022 – 16 juli 2022 (exclusief schoolvakanties). Daarnaast worden gemeenten financieel gesteund bij het regelen van extra onderwijshuisvesting in gevallen waar de bestaande onderwijshuisvesting niet toereikend is om de Oekraïense leerlingen op te vangen. Dit betreft een specifieke uitkering voor de periode 1 maart 2022 – 16 juli 2022 (einde schooljaar). Tot slot wordt aan instellingen een tijdelijke compensatie aan Oekraïense studenten in het studiejaar 2021-2022 in het ho en mbo beschikbaar gesteld. Deze compensatie bedraagt maximaal 1.000 euro (betreft de kosten voor leefgeld en studie, bedrag conform Nibudnorm) per student per maand voor in beginsel drie maanden (maart – mei). In tabel 6 een overzicht van de verschillende maatregelen.

Tabel 6 Vluchtelingen Oekraïne (bedragen x € 1.000)						
Artikel	Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
1, 3	Bekostiging nieuwkomers	79.304	0	0	0	0
1, 3	LOWAN	600	0	0	0	0
1, 3	Ambulante begeleiding	3.000	0	0	0	0
1	Oekraïne leerlingvervoer	9.200	0	0	0	0
1, 3	Oekraïne huisvesting/ noodlocaties	136.278	0	0	0	0

Artikel	Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
4, 7	Tegemoetkoming voor Oekraïense studenten	2.500	0	0	0	0
	Totaal	230.882	0	0	0	0

6. Leerlingen- en studentenontwikkeling (inclusief studiefinanciering)

De Referentieraming is de jaarlijkse raming van leerlingen- en studenten-aantallen. Uit de Referentieraming 2022 blijkt dat het aantal leerlingen en studenten tot 2025 iets lager ligt dan in de vorige raming. Vanaf 2026 neemt het aantal leerlingen in het primair onderwijs fors toe ten opzichte van de Referentieraming 2021. Dit komt met name door een toename in het geboortecijfer. Mede als gevolg hiervan ontstaan in het primair onderwijs in de eerste jaren meevallers en vanaf 2026 tegenvallers op de uitgaven. Daarnaast wordt er in het mbo een verschuiving geraamd van de beroepsopleidende leerweg (bol) naar de beroepsbegeleidende leerweg (bbl) vanwege het werkloosheidseffect. De arbeidsmarkt is momenteel gunstig, waardoor studenten vaker kiezen voor een bbl-opleiding. Doordat de bekostiging van bbl-studenten lager ligt, heeft dit budgettaire consequenties in het mbo, zoals ook is te zien in de tabel.

Uit de ramingen blijkt dat in het hoger onderwijs, met name het hoger beroepsonderwijs, zich minder studenten hebben ingeschreven. Dit wordt met name veroorzaakt door mbo-bolgediplomeerden die vaker uitstromen naar de arbeidsmarkt en havo-gediplomeerden die vaker een tussenjaar nemen. Dit zorgt voor een meevaller vanaf 2023. In het wetenschappelijk onderwijs is de raming van 2022 van niet-EER studenten naar boven bijgesteld. In eerdere jaren was hier sprake van een onderraming, hetgeen nu zorgt voor een meevaller.

Op de raming van de uitgaven voor studiefinanciering doet zich per saldo een tegenvaller voor van € 33,6 miljoen in 2022. Deze per saldo tegenvaller wordt veroorzaakt door hoger geraamde omzettingen in het hoger onderwijs. In de jaren daarna betreft het een meevaller. Dit komt voornamelijk door de lagere raming van studentenaantallen in het ho.

In tabel 7 zijn de mutaties als gevolg van de nieuwe Referentieraming en de studiefinancieringsraming te zien. De bedragen voor de studiefinancieringsraming zijn een saldo van uitgaven en ontvangstenmutaties. Voor 2022 telt de uitgaventegenvaller van € 33,6 miljoen en de ontvangstentegenvaller van € 20,4 miljoen op tot een tegenvaller van € 54,1 miljoen (dit is exclusief de rente).

Tabel 7 Leerlingen- en studentenontwikkeling en studiefinanciering (bedragen x € 1.000)

Artikel	Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
1	Primair onderwijs	- 10.400	- 7.800	- 4.200	- 4.200	71.400
3	Voortgezet onderwijs	- 11.300	36.300	45.100	44.300	50.700
4	Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie	404	- 112.896	- 78.296	- 44.296	- 20.496
6	Hoger beroepsonderwijs	0	- 91.434	- 141.970	- 171.605	- 191.769
7	Wetenschaps onderwijs	0	- 28.948	- 39.152	- 43.420	- 47.815
11, 12	SF (relevant)	54.137	- 109.205	- 74.669	- 78.709	- 64.317
	Totaal	32.841	- 313.983	- 293.187	- 297.930	- 202.297

7. Compensatie vervallen btw-vrijstelling

Bij de invoering van het passend onderwijs was de detachering van personeel naar of vanuit het samenwerkingsverband vrijgesteld van btw. Als gevolg van Europese regelgeving (eind 2018) is de btw-regelgeving aangescherpt en is deze btw-vrijstelling niet meer mogelijk. Dit levert extra kosten op voor samenwerkingsverbanden en deze opbrengst vloeit terug naar de schatkist. Met deze middelen worden zij gecompenseerd. Dit heeft betrekking op Artikel 1 van de OCW-begroting.

8. Saldo mee- en tegenvallers

Het saldo aan mee- en tegenvallers binnen de OCW-begroting is € 4,7 miljoen in 2022. De tegenvallers bestaan onder andere uit:

- diverse contributies voor Europese organisaties die onderzoek doen;
- de structurele kosten voor het IV-landschap van de RCE.

De hoogste meevaller die hiervoor is ingezet zijn de ontvangsten van het SIVON ter hoogte van € 5,5 miljoen. Het betreft ontvangsten die voor 2021 ingeboekt waren, maar pas in 2022 tot realisatie bleken te komen. Dit werd reeds aangekondigd in de brief van 13 december 2021 over 'Budgettaire mutaties van de begroting van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) sinds de Tweede Suppletoire Begroting 2021' (Kamerstukken II 2021/22, [35925](#), nr. 142).

De tegenvallers in de jaren 2023 tot en met 2026 worden gecompenseerd door de meevaller uit de referentieraming en de studiefinancieringsraming.

9. Overige problematiek en dekking

De overige problematiek en dekking op de OCW-begroting bedragen per saldo € 4,1 miljoen in 2022. Er zijn meerdere kleine technische in- en extensiveringen uitgevoerd, maar ook resterende problematiek uit eerdere jaren is opgelost. Het betreft onder andere:

- Een intensivering voor de regeringscommissaris die is aangesteld voor de Nationale Aanpak Seksueel Overschrijdend Gedrag;
- De rentemaatstaf: In 2019 werd besloten het Wetsvoorstel Wijziging van de Wet studiefinanciering 2000 in verband met een wijziging van de rentemaatstaf voor de lening hoger onderwijs in te trekken. De gederfde generale opbrengsten zijn specifiek gedekt met een taakstelling op de OCW-begroting, oplopend tot structureel € 226,0 miljoen in 2060. Voor deze kabinetsperiode (meerjarenperiode tot en met 2029) is de keuze gemaakt om de taakstelling te verdelen naar rato van de begrotingsomvang van de drie bewindspersonen en in te boeken op de Artikelen 1, 3, 4, 6, 7, 8, 14 en 16 voornamelijk als korting op de bekostiging. De totale taakstelling over deze artikelen is in 2026 structureel € 3,0 miljoen, in 2027 structureel € 7,0 miljoen, in 2028 structureel € 16,0 miljoen en in 2029 structureel € 26,0 miljoen. De oploep na 2029 blijft staan op de onderwijsbekostiging in het hoger onderwijs (Artikel 6 & 7);
- De resterende problematiek uit de voorjaarsbesluitvorming van 2019 die geparkeerd stond op Artikel 7. De dekking vanaf 2026 en verder is in deze Eerste Suppletoire Begroting ingevuld door op de Artikelen 1, 3, 4, 6, 7, 8, 14 en 16 extensiveringen in te boeken naar rato van de begrotingsomvang. Het betreft € 38,0 miljoen in 2026 oplopend naar € 41,3 miljoen in 2030.

10. Kasschuiven

Op de begroting worden diverse meerjarige kasschuiven doorgevoerd, om de budgetten in overeenstemming te brengen met het verwachte bestedingsritme.

11. Niet-kaderrelevante mutaties

De niet-kaderrelevante mutaties hebben betrekking op de studiefinanciering. Het betreft hier enerzijds een bijstelling van € 359,9 miljoen naar beneden vanwege de per saldo tegenvaller in de studiefinancieringsraming. Daarnaast wordt er ook € 114,5 miljoen toegevoegd wegens lpo uitkering op de niet-kaderrelevante budgetten onder deze post.

12. Desalderingen

Dit betreft desalderingen van uitgaven en ontvangsten. De grootste desaldering binnen dit bedrag betreft de dotatie aan de Algemene Mediareserve van € 22,0 miljoen. Hiermee wordt aansluiting gevonden op de geactualiseerde Ster-raming.

13. Overig

Dit saldo bestaat uit verschillende mutaties:

- Naar aanleiding van de kabinetsreactie op de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag wordt in totaal € 17,3 miljoen beschikbaar gesteld voor het op orde brengen van de informatiehuishouding;
- In dit saldo zitten overboekingen van de Aanvullende Post, waaronder de reeks van aanpak jeugdwerkloosheid en de kwartiermakers Zeeland;
- Overboekingen met andere departementen;
- Technische mutaties en interne overboekingen vallen onder dit saldo;
- Mutaties met betrekking tot de eindejaarsmarge. In onderstaande alinea wordt hier dieper op ingegaan.

Eindejaarsmarge

De eindejaarsmarge betreft het deel van de OCW-begroting dat in 2021 per saldo niet tot besteding is gekomen en bedraagt € 310,4 miljoen. Dit bedrag wordt in 2022 weer toegevoegd aan de begroting. Van dit bedrag wordt € 110,1 miljoen ingezet voor overlopende verplichtingen die in 2021 waren gepland maar pas in 2022 tot betaling komen. De overige eindejaarsmarge wordt ingezet voor:

- de per saldo tegenvaller op de OCW-begroting (voornamelijk veroorzaakt door de studiefinancieringsraming);
- de regeringscommissaris voor Aanpak Seksueel Overschrijdend Gedrag;
- het aanvullen van het Museaal Aankoopfonds;
- het uitvoeren van motie Westerveld met betrekking tot het versnellen van de uitvoering verbeteraanpak passend onderwijs (Kamerstukken 2021/22, [35925](#), nr 54).

De overige € 142,4 miljoen wordt ingezet om de taakstelling op het NP Onderwijs uit het coalitieakkoord te dekken. In tabel 8 is uitgesplitst zichtbaar hoe de eindejaarsmarge is opgedeeld

Tabel 8 Inzet eindejaarsmarge (Bedragen x € 1.000)		
Artikel	Omschrijving	2022
91	Coalitieakkoord korting NP Onderwijs	142.447
Diverse	Overlopende verplichtingen	110.149
Diverse	Tegenvallers	32.065
25, 95	Regeringscommissaris voor aanpak seksueel overschrijdend gedrag	3.739
14	Aanvullen Museaal Aankoopfonds	19.000
1	Motie Westerveld	3.000
	Saldo eindejaarsmarge	310.400

De taakstelling NP Onderwijs is opgenomen in het coalitieakkoord en bedraagt € 230,0 miljoen. Na inzet van de eindejaarsmarge blijft er € 87,6 miljoen over om te dekken. Dit deel wordt gedekt uit de CA-reeksen. Dit betreft € 43,8 miljoen uit de reeks Versterken onderwijskwaliteit, € 41,9 miljoen uit de reeks Vervolgopleidingen en onderzoek en € 1,9 uit de reeks Fonds onderzoek en wetenschap.

2.2 Overzicht Coronamaatregelen

Ook in het jaar 2022 heeft het kabinet weer diverse (nood)maatregelen genomen om de coronacrisis het hoofd te bieden. Deze paragraaf geeft een overzicht van de spoedeisende maatregelen waarvoor generale middelen beschikbaar zijn gesteld via Incidentele Suppletoire Begrotingen en Nota's van Wijziging.

Tabel 9 Extracomptabele tabel overzicht Coronamaatregelen (bedragen x € 1.000)					
Art.	Naam maatregel/regeling	Bedrag verplichtingen 2022	Bedrag uitgaven 2022	Bedrag ontvangsten 2022	Relevante Kamerstukken
	diverse Nationaal Programma Onderwijs	1.388.636	178.317	0	(Kamerstukken II 2021/22, 36022 VIII, nr. 2), (Kamerstukken 2021/22, 36082 VIII, nr. 2)
3	Examens	51.449	51.449	0	(Kamerstukken II 2021/22, 36014 VIII, nr. 2)
14	Steunpakket cultuur	259.342	259.342	0	(Kamerstukken II 2021/22, 36005 VIII, nr. 2), (Kamerstukken II 2021/22, 36014 VIII, nr. 2), (Kamerstukken II 2021/22, 36024 VIII, nr. 2), (Kamerstukken II 2021/22, 36082 VIII, nr. 2), (Kamerstukken II 2021/22, 35925 VIII, nr. 122)
1, 3	Ventilatie	130.000	130.000	0	(Kamerstukken II 2021/22, 36022 VIII, nr. 2), (Kamerstukken 2021/22, 36082 VIII, nr. 2)
	diverse Zelftesten	183.356	185.755	0	(Kamerstukken II 2021/22, 36022 VIII, nr. 2)

1. Nationaal Programma Onderwijs maatregelen (€ 178,3 miljoen)

In de 4e Incidentele Suppletoire Begroting zijn diverse mutaties op het Nationaal Programma Onderwijs (NP Onderwijs) gedaan. Het betreft hier voornamelijk overlopende verplichtingen om bijvoorbeeld het juiste betaalritme te bewerkstelligen. Of om niet-bestede middelen uit 2021 over te hevelen naar 2022. In de 6e Incidentele Suppletoire Begroting is het tweede deel van het NP Onderwijs dat nog op de Aanvullende Post stond, overgeheveld naar de OCW-begroting. Tevens zijn in die ISB de middelen van Artikel 91 (Onverdeeld) naar de juiste begrotingsartikelen geboekt.

2. Examens (€ 51,4 miljoen)

In de 3e Incidentele Suppletoire Begroting zijn middelen voor de examens toegevoegd aan de OCW-begroting. Dit betreft middelen waarmee aanpassingen kunnen worden gedaan aan het eindexamen.

3. Steunpakket cultuur (€ 259,3 miljoen)

Via diverse Incidentele Suppletoire Begrotingen zijn extra middelen toegevoegd aan de OCW-begroting om de culturele en creatieve sector tegemoet te komen vanwege de gevolgen van de beperkende maatregelen door covid-19.

4. Ventilatie (€ 130,0 miljoen)

In de 4e Incidentele Suppletoire Begroting is € 20,0 miljoen beschikbaar gesteld voor onder andere CO2-meters voor in elk klaslokaal in het funderdend onderwijs. Daarna is in de 6e Incidentele Suppletoire nog eens € 110,0 miljoen beschikbaar gesteld voor 2022 om de bestaande SUVIS-regeling die via de begroting van BZK liep, voort te zetten via de begroting van OCW. In diezelfde 6e Incidentele Suppletoire Begroting is voor 2023 € 30,0 miljoen beschikbaar gesteld.

5. Zelftesten (€ 185,8 miljoen)

Met betrekking tot het onderwerp zelftesten zijn er op verschillende momenten in 2021 middelen aan de OCW-begroting toegevoegd. In 2021 bleef budget over. Omdat OCW ook in 2022 door zou gaan met het inzetten van zelftesten in het onderwijs, zijn alle niet uitgeputte middelen op het gebied van zelftesten op de OCW-begroting van 2021 bijgeboekt in 2022.

3 De beleidsartikelen

3.1 Beleidsartikel 1. Primair onderwijs

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 10 Budgettaire gevolgen van beleid art.1 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerpbe- groting 2022 (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2022 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	12.593.171	1.650.085	14.243.256	1.660.200	15.903.456	1.195.834	1.212.226	1.136.810	1.192.615
					0				
Totale uitgaven	13.432.668	1.025.053	14.457.721	1.240.488	15.698.209	1.243.189	1.166.798	1.153.807	1.208.837
waarvan juridisch verplicht (%)									
Bekostiging	12.607.996	895.534	13.503.530	974.794	14.478.324	1.026.662	1.084.601	1.076.442	1.136.995
Bekostiging po-instellingen	11.480.147	508.400	11.988.547	963.718	12.952.265	957.202	1.017.311	1.009.145	1.069.700
Bekostiging Caribisch Nederland	21.446	4.051	25.497	3.060	28.557	5.478	5.598	5.605	5.605
Prestatiebox	0	0	0		0	0	0	0	0
Aanvullende bekostiging	155.536	0	155.536	4.783	160.319	60.783	60.783	60.783	60.781
Aanpak lerarentekort G5	30.696	0	30.696	909	31.605	909	909	909	909
Aanvullende bekostiging Nationaal Programma Onderwijs	920.171	383.083	1.303.254	2.324	1.305.578	2.290	0	0	0
Subsidies (regelingen)	113.785	970	114.755	211.980	326.735	193.709	45.806	44.946	42.921
Onderwijsvoorziening jonggehandicapten	23.724	0	23.724	749	24.473	749	749	749	749
Nederlands onderwijs buitenland	13.319	170	13.489	420	13.909	420	420	420	420
Humanistisch vormend en godsdienstonderwijs	14.408	600	15.008	973	15.981	989	1.006	1.006	1.006
Inhaal- en ondersteuningsprogramma's	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Extra hulp voor de klas	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rijke schooldag	0	0	0	34.000	34.000	34.000	34.000	34.000	34.000
Basisvaardigheden	0	0	0	168.726	168.726	151.113	0	0	0
Nationaal Groeifonds	0	0	0	0	0	3.988	7.056	6.154	4.085
Overige subsidies	62.334	200	62.534	7.112	69.646	2.450	2.575	2.617	2.661
Opdrachten	28.692	22.582	51.274	3.001	54.275	8.965	9.545	9.639	9.685
Opdrachten	28.692	- 6.661	22.031	3.001	25.032	8.965	9.545	9.639	9.685
Zelftesten	0	29.243	29.243	0	29.243	0	0	0	0
Bijdragen aan agentschappen	32.246	0	32.246	8.500	40.746	2.913	2.010	2.265	2.336
Dienst Uitvoering Onderwijs	32.246	0	32.246	8.500	40.746	2.913	2.010	2.265	2.336
Bijdragen aan ZBO's/RWT's	7.260	0	7.260	86	7.346	86	86	86	86
Stichting Vervangingsfonds en Participatiefonds	4.702	0	4.702	0	4.702	0	0	0	0
UWV	2.558	0	2.558	86	2.644	86	86	86	86
Bijdragen aan medeoverheden	642.536	105.967	748.503	42.122	790.625	16.884	24.380	20.059	16.444
Gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid	521.212	0	521.212	15.125	536.337	15.142	15.150	15.150	15.150
Caribisch Nederland	20.394	0	20.394	- 3.041	17.353	1.653	9.141	4.820	1.205
Scholenprogramma Groningen	3.000	0	3.000	89	3.089	89	89	89	89

	Ontwerpbe- groting 2022 (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2022 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Nationaal Programma Onderwijs	97.930	- 4.033	93.897	0	93.897	0	0	0	0
Ventilatie in scholen	0	110.000	110.000	0	110.000	0	0	0	0
SPUK huisvesting noodlocaties PO	0	0	0	29.949	29.949	0	0	0	0
Bijdragen aan (andere) begrotingshoofdstukken	153	0	153	5	158	- 6.030	370	370	370
Brede scholen	0	0	0	0	0	370	370	370	370
BES(t)4kids	153	0	153	5	158	- 6.400	0	0	0
					0				
Ontvangsten	9.308	0	9.308	5.500	14.808	0	0	0	0

Tabel 11 Uitsplitsing verplichtingen

	Ontwerpbe- groting 2022 (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2022 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	12.593.171	1.650.085	14.243.256	1.660.200	15.903.456	1.195.834	1.212.226	1.136.810	1.192.615
waarvan garantieverplichtingen					0				
waarvan overig	12.593.171	1.650.085	14.243.256	1.660.200	15.903.456	1.195.834	1.212.226	1.136.810	1.192.615

In de kolom "Mutaties 1^e suppletoire begroting 2022" worden de mutaties ten opzichte van de «Stand vastgestelde begroting 2022» weergegeven. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Toelichting

Verplichtingen

De verplichtingen worden met € 1.660,2 miljoen verhoogd. Het verschil tussen de verplichtingen- en uitgavenmutaties wordt voornamelijk veroorzaakt door de loon- en prijsbijstelling tranche 2022 ten behoeve van het bekostigingsjaar 2023 die in het najaar van 2022 al wordt verplicht.

Uitgaven

Toelichting per instrument:

Bekostiging

Het budget wordt per saldo met € 974,8 miljoen verhoogd. De verhoging wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- de middelen die beschikbaar zijn gekomen in het kader van het coalitieakkoord (€ 500,0 miljoen) en ten behoeve van de po-leerlingen uit Oekraïne (€ 58,7 miljoen);
- de doorverdeling van de loon- en prijsbijstelling tranche 2022 van circa € 380 miljoen;
- de compensatie voor het vervallen van de btw-vrijstelling bij detachering van personeel naar of vanuit het samenwerkingsverband door aangescherpte Europese regelgeving (structureel € 30,0 miljoen);
- een in de veegbrief aangekondigde overlopende verplichting van € 17,1 miljoen vanuit 2021 naar 2022 inzake de extra loonruimte van 0,16%.

Zie het algemene deel voor een verdere toelichting op loon- en prijsbijstelling, middelen uit het coalitieakkoord en middelen ten behoeve van de po-leerlingen uit Oekraïne.

Subsidies

Het budget voor het instrument subsidies wordt per saldo met € 212,0 miljoen verhoogd. Dit wordt met name verklaard door de toevoeging van loon- en prijsbijstelling van € 2,3 miljoen, de toevoeging van middelen uit het coalitieakkoord van € 203,4 miljoen en de toevoeging van middelen ten behoeve van de po-leerlingen uit Oekraïne van € 1,8 miljoen. Zie het algemene deel voor een verdere toelichting op deze onderwerpen en op de honorering van de voorstellen voor het Nationaal Groeifonds vanaf 2023.

Bijdrage aan medeoverheden

Het budget wordt per saldo met € 42,1 miljoen verhoogd. De verhoging wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- de specifieke uitkering aan gemeenten in het kader van de huisvesting van de po-leerlingen uit Oekraïne (€ 29,9 miljoen; zie het algemene deel);
- de doorverdeling van de loonbijstelling tranche 2022: € 15,8 miljoen (zie het algemene deel).

3.2 Beleidsartikel 3. Voortgezet onderwijs

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 12 Budgettaire gevolgen van beleid art. 3 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerpbe- groting 2022 (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2022 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	9.092.260	1.080.117	10.172.377	1.550.290	11.722.667	893.247	871.601	868.381	851.528
Totale uitgaven	9.665.622	499.330	10.164.952	959.194	11.124.146	890.120	878.527	868.444	851.465
<i>waarvan juridisch verplicht (%)</i>									
Bekostiging	9.265.929	402.355	9.668.284	691.614	10.359.898	731.149	786.878	785.011	780.828
Bekostiging vo-instellingen	8.846.103	49.374	8.895.477	683.783	9.579.260	723.008	779.592	777.726	773.683
Resultaatafhankelijke bekostiging vsv aan vo-instellingen	18.057	0	18.057	0	18.057	0	0	0	0
Bekostiging Caribisch Nederland	17.336	3.975	21.311	3.201	24.512	3.246	3.361	3.360	3.360
Prestatiebox	0	0	0	535	535	535	535	535	535
Aanvullende regeling strategisch personeelsbeleid, begeleiding starters en thuiszitters	109.931	0	109.931	0	109.931	0	0	0	0
Aanvullende regelingen leerlingendaling ¹	4.540	0	4.540	3.390	7.930	3.390	3.390	3.390	3.250
Aanvullende bekostiging Nationaal Programma Onderwijs	269.962	349.006	618.968	705	619.673	970			
Subsidies (regelingen)	210.479	200	210.679	131.098	341.777	136.643	52.265	44.553	34.724
Stichting Kennisnet (basissubsidie) po, vo, mbo	19.755	0	19.755	2.719	22.474	4.870	7.663	529	529
Pilots lente- en zomerscholen vo	9.000	0	9.000	4.039	13.039	267	267	267	273
Nieuwe leerweg	9.825	0	9.825	– 306	9.519	316	0	0	0
Inhaal- en ondersteuningsprogramma's	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Extra hulp voor de klas	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Regeling brede brugklas	102.000	0	102.000	– 201	101.799	0	0	0	0
Basisvaardigheden	0	0	0	107.874	107.874	96.614	0	0	0
Nationaal Groeifonds	0	0	0	310	310	6.984	15.439	14.027	7.291
Overige subsidies	69.899	200	70.099	16.663	86.762	27.592	28.896	29.730	26.631
Opdrachten	23.080	89.805	112.885	13.310	126.195	15.378	33.521	33.180	30.576
Opdrachten	23.080	– 4.060	19.020	13.421	32.441	15.378	33.521	33.180	30.576
Zelftesten	0	93.865	93.865	– 111	93.754	0	0	0	0

	Ontwerpbe- groting 2022 (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2022 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Bijdragen aan agentschappen	56.086	9.000	65.086	4.865	69.951	5.520	4.433	4.270	3.907
Dienst Uitvoering Onderwijs	56.086	9.000	65.086	4.865	69.951	5.520	4.433	4.270	3.907
Bijdragen aan ZBO's/RWT's	47.151	549	47.700	11.968	59.668	1.420	1.420	1.420	1.420
College voor Toetsen en Examens	4.478	289	4.767	10.342	15.109	40	40	40	40
SLOA: onderwijs ondersteunende instellingen	42.673	260	42.933	1.626	44.559	1.380	1.380	1.380	1.380
Bijdragen aan medeoverheden	62.611	- 2.579	60.032	106.329	166.361	0	0	0	0
Nationaal Programma Onderwijs	62.611	- 2.579	60.032	0	60.032	0	0	0	0
SPUK huisvesting noodlocaties VO	0	0	0	106.329	106.329	0	0	0	0
Bijdragen aan (inter)nationale organisaties	286	0	286	10	296	10	10	10	10
GRAZ (ECML) en PISA	286	0	286	10	296	10	10	10	10
Ontvangsten	7.391	0	7.391	0	7.391	0	0	0	0

1 Dit budget is in 2020 ook beschikbaar en maakt onderdeel uit van de regel: «bekostiging vo-instellingen»

Tabel 13 Uitsplitsing verplichtingen

	Ontwerpbe- groting 2022 (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2022 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	9.092.260	1.080.117	10.172.377	1.550.290	11.722.667	893.247	871.601	868.381	851.528
<i>waarvan</i> garantieverplichtingen				- 25.814					
<i>waarvan</i> overig	9.092.260	1.080.117	10.172.377	1.576.104	11.722.667	893.247	360.745	357.905	342.062

In de kolom "Mutaties 1^e suppletoire begroting 2022" worden de mutaties ten opzichte van de «Stand vastgestelde begroting 2022» weergegeven. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Toelichting

Verplichtingen

De verplichtingen worden met € 1.550,3 miljoen verhoogd. Het verschil tussen de verplichtingen- en uitgavenmutaties wordt veroorzaakt door een opwaartse bijstelling op de verplichtingenruimte voor het NP Onderwijs van € 295,1 miljoen. Daarnaast wordt de loon- en prijsbijstelling tranche 2022 ten behoeve van het bekostigingsjaar 2023 in het najaar van 2022 al verplicht. Dit verklaart € 274,8 miljoen van het verschil in de verplichtingen- en uitgavenmutaties.

Uitgaven

Toelichting per instrument:

Bekostiging

Het budget voor het instrument bekostiging wordt per saldo met € 691,6 miljoen verhoogd. Dit is grotendeels het gevolg van de toevoeging van loon- en prijsbijstelling van € 279,5 miljoen, de toevoeging van middelen uit het coalitieakkoord van € 381,2 miljoen en middelen voor onderwijs aan leerlingen uit Oekraïne van € 29,8 miljoen. Zie voor een verdere toelichting op loon- en prijsbijstelling, middelen uit het coalitieakkoord en middelen voor onderwijs aan vo-leerlingen uit Oekraïne de toelichting in het algemene deel.

Subsidies

Het budget voor het instrument subsidies wordt per saldo met € 131,1 miljoen verhoogd. Dit wordt verklaard door de toevoeging van loon- en prijsbijstelling van € 3,2 miljoen, toevoeging van middelen uit het coalitieakkoord van € 117,2 miljoen en de honorering van voorstellen voor het Nationaal Groeifonds van € 3,7 miljoen. Daarnaast zijn middelen toegevoegd door een overlopende verplichting van € 4,0 miljoen op de regeling onnodig zittenblijven. Zie voor een verdere toelichting op loon- en prijsbijstelling, middelen uit het coalitieakkoord en het Nationaal Groeifonds de toelichting in het algemene deel.

Opdrachten

Het budget voor het instrument opdrachten wordt per saldo met € 13,3 miljoen verhoogd. Dit wordt verklaard door de toevoeging van loon- en prijsbijstelling van € 0,2 miljoen, toevoeging van middelen uit het coalitieakkoord van € 23,1 miljoen en de honorering van voorstellen voor het Nationaal Groeifonds van € 1,6 miljoen. Daarnaast is € 7,5 miljoen overgeboekt naar het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek (NRO) voor effectonderzoek en monitoring van het NP Onderwijs. Zie voor een verdere toelichting op middelen uit het coalitieakkoord en het Nationaal Groeifonds de toelichting in het algemene deel.

Bijdragen aan ZBO's/RWT's

Het budget voor het instrument bijdragen aan ZBO's/RWT's wordt per saldo met € 12,0 miljoen verhoogd. Dit wordt verklaard door overboekingen van Artikel 1 (po) en Artikel 4 (mbo) van € 10,2 miljoen ten behoeve van het werkprogramma van het CvTE. Daarnaast is € 1,5 miljoen toegevoegd voor de loon- en prijsbijstelling.

Bijdrage aan medeoverheden

Het budget voor het instrument bijdragen aan medeoverheden wordt met € 106,3 miljoen verhoogd. Dit is te verklaren door de toevoeging van € 106,3 miljoen voor huisvesting en noodlocaties voor het onderwijs aan leerlingen uit Oekraïne. Zie voor een verdere toelichting op middelen voor onderwijs aan vo-leerlingen uit Oekraïne de toelichting in het algemene deel.

3.3 Beleidsartikel 4. Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 14 Budgettaire gevolgen van beleid art. 4 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Ontwerpbe- groting 2022 (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2022 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	4.936.643	112.971	5.049.614	591.326	5.640.940	448.394	438.669	435.975	417.724
Totale uitgaven	5.065.898	117.471	5.183.369	389.094	5.572.463	396.694	406.221	413.338	420.528
waarvan juridisch verplicht (%)	99,8%								
Bekostiging	4.477.645	0	4.477.645	242.185	4.719.830	171.757	178.146	210.685	231.020
Bekostiging mbo-instellingen	4.030.302	0	4.030.302	147.573	4.177.875	36.160	154.862	187.450	205.908
Bekostiging Caribisch Nederland	8.616	0	8.616	2.091	10.707	2.282	2.275	2.275	2.275
Bekostiging vavo	69.883	0	69.883	2.278	72.161	2.278	2.278	2.278	2.278
Kwaliteitsafspraken investeringsbudget	252.785	0	252.785	88.362	341.147	215.318	11.919	11.919	11.919

	Ontwerpbe- groting 2022 (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2022 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Kwaliteitsafspraken resultaatafhankelijk budget	0	0	0	0	0	- 97.845	3.586	3.586	3.586
Regionaal Investeringsfonds	22.345	0	22.345	139	22.484	1.322	419	370	2.247
Salarismix Randstadregio's	52.664	0	52.664	1.742	54.406	1.742	1.742	1.742	1.742
Regionaal Programma	30.550	0	30.550	0	30.550	0	1.065	1.065	1.065
Begeleidingsgesprekken jeugdwerkloosheid	10.500	0	10.500	0	10.500	10.500	0	0	0
Tegemoetkoming schoolkosten MBO	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subsidies (regelingen)	349.847	98.141	447.988	132.570	580.558	201.264	181.398	156.030	142.795
Praktijkleren	295.358	0	295.358	22.439	317.797	43.187	22.618	1.500	- 12.501
Leven lang ontwikkelen	6.782	0	6.782	309	7.091	- 226	- 290	- 290	310
Actieplan Laaggeletterdheid/Tel mee met Taal	15.283	0	15.283	- 1.439	13.844	392	371	298	298
Loopbaanoriëntatie	1.809	0	1.809	- 542	1.267	33.051	33.044	33.044	33.044
Vakwedstrijden mbo	4.191	0	4.191	136	4.327	136	34	0	0
Inhaal- en ondersteuningsprogramma's	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Extra hulp voor de klas	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zelftesten	0	3.364	3.364	0	3.364	0	0	0	0
Maatschappelijke diensttijd	0	94.677	94.677	105.000	199.677	105.000	105.000	105.000	105.000
Doorstroom beroepskolom	0	0	0	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
NGF Laaggeletterdheid	0	0	0	0	0	3.400	3.900	0	0
Overige subsidies	26.424	100	26.524	- 1.333	25.191	8.324	8.721	8.478	8.644
Opdrachten	19.016	19.330	38.346	7.294	45.640	7.318	7.437	7.409	7.412
Opdrachten	19.016	2.800	21.816	7.183	28.999	7.318	7.437	7.409	7.412
Zelftesten	0	16.530	16.530	111	16.641	0	0	0	0
Bijdragen aan agentschappen	20.989	0	20.989	2.764	23.753	682	672	672	703
Dienst Uitvoering Onderwijs	17.439	0	17.439	2.645	20.084	578	568	568	599
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	3.550	0	3.550	119	3.669	104	104	104	104
Bijdragen aan ZBO's/RWT's	72.938	0	72.938	- 4.744	68.194	6.749	4.644	4.618	4.674
College voor Toetsen en Examens	9.638	0	9.638	- 9.135	503	198	220	220	220
Wet SLOA	1.127	0	1.127	- 863	264	37	37	36	92
SBB	62.173	0	62.173	5.254	67.427	6.514	4.387	4.362	4.362
Bijdragen aan medeoverheden	125.463	0	125.463	9.025	134.488	8.924	33.924	33.924	33.924
RMC's	42.703	0	42.703	1.963	44.666	1.862	26.206	26.206	26.206
Educatie	63.560	0	63.560	7.062	70.622	7.062	7.062	7.062	7.062
Caribisch Nederland	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Regionaal Programma	19.200	0	19.200	0	19.200	0	656	656	656
Ontvangsten	4.000	0	4.000	0	4.000	0	0	0	0

Tabel 15 Uitsplitsing verplichtingen

	Ontwerpbe- groting 2022 (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2022 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	4.936.643	112.971	5.049.614	486.326	5.535.940	343.394	333.669	330.975	312.724
waarvan garantieverplichtingen	0	0	0	40.632	40.632	0	0	0	0
waarvan overig	4.936.643	112.971	5.049.614	445.694	5.495.308	343.394	333.669	330.975	312.724

In de kolom "Mutaties 1^e suppletoire begroting 2022" worden de mutaties ten opzichte van de «Stand vastgestelde begroting 2022» weergegeven. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Toelichting

Verplichtingen

De verplichtingen worden in 2022 met € 591,3 miljoen verhoogd. Het verschil tussen de verplichtingen- en uitgavenmutaties (€ 202,2 miljoen) wordt veroorzaakt door:

- De garantieverplichtingen die met € 40,6 miljoen worden verhoogd. Dit is het saldo van de tot nu toe in 2022 verleende en vervallen leningen en rekening-courant kredieten aan onderwijsinstellingen via schatkistbankieren;
- Bijstelling van circa € 160,0 miljoen van de verplichtingenraming omdat bij de instrumenten bekostiging en kwaliteitsafspraken de loon- en prijsbijstelling tranche 2022, budgettair effect van de referentieraming en de intensiveringen uit het coalitieakkoord voor zowel 2022 als 2023 in het jaar 2022 worden verplicht aan de mbo-instellingen.

Uitgaven

Toelichting per instrument:

Bekostiging

Het budget voor de bekostiging wordt per saldo met € 242,2 miljoen verhoogd in 2022.

Deze verhoging wordt veroorzaakt door:

- De doorverdeling van de loon- en prijsbijstelling tranche 2022 (zie ook algemene toelichting), waardoor de bekostiging voor circa € 141,2 miljoen structureel wordt opgehoogd;
- De budgettaire gevolgen van de referentieraming 2022 ten opzichte van de referentieraming 2021. Vanwege het werkloosheidseffect worden minder bol-studenten t.o.v. bbl-studenten geraamd. Dit betekent dat hoewel per saldo het aantal studenten gelijk blijft, het macrobudget van de bekostiging hierdoor wel vanaf 2023 neerwaarts bijgesteld wordt omdat de bekostiging van bbl-studenten lager ligt (zie ook algemene toelichting);
- De bekostiging voor niveau 2 in het mbo wordt vanaf 2024 opgehoogd met € 95,0 miljoen structureel vanuit de CA-enveloppes vervolgopleidingen en kansengelijkheid (zie ook algemene toelichting). Hiermee komen we tegemoet aan het belangrijkste knelpunt dat is geconstateerd voor het mbo in het onderzoek naar de toereikendheid van de bekostiging van PWC. In de zomer 2022 zal een integraal besluit worden genomen over de resterende middelen in de enveloppes kansengelijkheid en kwaliteit. De mbo-bekostiging zal voor deze CA-maatregel aangepast moeten worden via wetgeving;
- De verhoging van het instrument kwaliteitsafspraken investeringsbudget met € 80,0 miljoen in 2022 en € 95,0 miljoen in 2023 voor de ophoging van de bekostiging van niveau 2. Een groot deel van deze middelen worden beschikbaar gesteld uit de CA-enveloppes vervolgopleidingen en kansengelijkheid (zie ook algemene toelichting). Daarnaast vindt in 2023 een incidentele overboeking van € 108,4 miljoen plaats van het resultaatafhankelijk budget naar het investeringsbudget van de kwaliteitsafspraken. Deze overboeking vindt plaats omdat de middelen in 2023 worden uitbetaald via het investeringsbudget in plaats van het resultaatafhankelijk budget;
- De maatregelen in het kader van de aanpak jeugdwerkloosheid worden in 2023 verlengd met € 25,0 miljoen;

- De verhoging van de bekostiging Caribisch Nederland met € 0,5 miljoen voor 2022 en vanaf 2023 structureel met € 1,0 miljoen. Deze middelen worden beschikbaar gesteld voor de aansluiting onderwijs arbeidsmarkt en arbeidsbemiddeling uit de CA-enveloppe Caribisch Nederland van BZK (zie ook algemene toelichting);
- Diverse mutaties om dekking te realiseren voor het programma racisme en discriminatie in 2022 (€ 0,2 miljoen), het terugdraaien van de verhoging van de rentemaatstafmaatregel bij studiefinanciering in 2026 en verder (€ 4,7 miljoen oplopend naar € 7,8 miljoen in 2029) en de problematiek uit het voorjaar van 2019. Zie ook algemene toelichting.

Subsidies

Het budget voor subsidies wordt per saldo met € 132,6 miljoen verhoogd in 2022. Deze verhoging wordt veroorzaakt door:

- Het instrument maatschappelijke diensttijd wordt vanaf 2022 structureel met € 105,0 miljoen verhoogd. Deze middelen worden gefinancierd uit de CA-enveloppe kansengelijkheid (zie ook algemene toelichting);
- Uit de CA-enveloppe vervolgopleidingen wordt vanaf 2023 structureel € 33,0 miljoen geïnvesteerd in de intensivering van loopbaanoriëntatie om de studiekeuze van studenten verder te verbeteren in het mbo (zie ook algemene toelichting);
- De doorverdeling van de loon- en prijsbijstelling tranche 2022 (zie ook algemene toelichting) voor circa € 8,4 miljoen;
- Een toevoeging van € 13,4 miljoen aan de regeling praktijkleren in 2022. In het kader van de Aanpak Jeugdwerkloosheid en het NP Onderwijs zijn er voor de jaren 2021 en 2022 extra middelen toegevoegd aan de regeling praktijkleren om een vergoeding van € 2.700 (het maximum) per leerwerkplek uit te betalen aan bedrijven. In 2022 is er € 13,4 miljoen extra beschikbaar gesteld om, op basis van de huidige ramingen, het budget voor de subsidieregeling praktijkleren voor 2022 weer naar € 2.700 (het maximum) per leerwerkplek te brengen. Daarnaast vindt er een kasschuif plaats op het budget voor de regeling praktijkleren. Voor de jaren vanaf 2023 is het budget voor de regeling niet toereikend voor € 2.700 per leerwerkplek. Er heeft een kasschuif plaatsgevonden zodat er vanaf 2023 en verder een stabiele vergoeding voor het bedrijfsleven zal ontstaan op basis van de beschikbare middelen. De vergoeding voor alle sectoren over deze jaren is gemiddeld circa € 2.300. Door deze kasschuif worden de beschikbare middelen in relatie gezet met het verwachte aantal leerwerkplekken in de verschillende jaren op basis van de nieuwe referentieraming;
- Het instrument doorstroom beroepskolom wordt vanaf 2022 structureel met € 8,0 miljoen verhoogd. Het betreft de uitvoering van de maatregel om de doorstroom in de gehele beroepskolom te verbeteren van vmbo t/m hbo uit de CA-enveloppe kansengelijkheid (zie ook algemene toelichting) en een aandeel voor hbo voor doorstroom in de beroepskolom van circa € 20,0 miljoen staat op Artikel 6 uit de enveloppe vervolgopleidingen (zie ook algemene toelichting);
- Uit de toekenning van middelen uit het Nationaal Groeifonds voor het collectief opleiden van laagopgeleiden en laaggeletterden is in totaal € 7,6 miljoen beschikbaar gekomen in 2023 en 2024. Hiervan is € 7,3 miljoen bestemd als subsidie en staat € 0,3 miljoen bij opdrachten voor de voorbereiding van het traject;
- Een structureel bedrag van ongeveer € 8,0 miljoen wordt vanaf 2023 gefinancierd uit de CA-enveloppes vervolgopleidingen voor loopbaanoriëntatie en veilig digitaal onderwijs (zie ook algemene toelichting);
- Tenslotte is er € 0,2 miljoen additioneel toegevoegd voor de tegemoetkoming voor Oekraïense studenten (zie ook algemene toelichting).

Opdrachten

Het budget voor opdrachten wordt per saldo met € 7,3 miljoen verhoogd in 2022. Deze verhoging wordt veroorzaakt door:

- De doorverdeling van de loon- en prijsbijstelling tranche 2022 (zie ook algemene toelichting) voor circa € 0,2 miljoen structureel opgehoogd;
- Diverse structurele mutaties van ongeveer € 4,7 miljoen voor de financiering van de uitvoeringskosten, oriëntatieprogramma's, masterplan basisvaardigheden en docenten burgerschap uit de CA-enveloppes vervolgoopleidingen, kansengelijkheid en kwaliteit (zie ook algemene toelichting).

Bijdragen aan ZBO's/RWT's

Het budget voor bijdragen aan ZBO's/RWT's wordt per saldo met € 4,7 miljoen verlaagd in 2022. Deze verlaging wordt veroorzaakt door:

- De doorverdeling van de loon- en prijsbijstelling tranche 2022 (zie ook algemene toelichting) voor circa € 2,3 miljoen structureel opgehoogd;
- De verlaging van het budget van College voor Toetsen en Examens met € 9,1 miljoen in 2022. Dit betreft onder andere een overboeking van ruim € 8,0 miljoen van Artikel 4 naar Artikel 3 voor het werkprogramma CvTE 2022;
- De verhoging van het budget van SBB met € 1,9 miljoen voor 2022, € 4,5 miljoen in 2023 en vanaf 2024 structureel met € 2,5 miljoen. Deze middelen worden beschikbaar gesteld voor de oriëntatieprogramma's uit de CA-enveloppe vervolgoopleidingen en het stagepact en aanpakken stagediscriminatie uit de CA-enveloppe kansengelijkheid (zie ook algemene toelichting).

Bijdragen aan medeoverheden

Het budget voor bijdragen aan medeoverheden wordt per saldo met € 9,0 miljoen verhoogd in 2022. Deze verhoging wordt veroorzaakt door:

- De doorverdeling van de loon- en prijsbijstelling tranche 2022 (zie ook algemene toelichting) voor circa € 3,9 miljoen structureel opgehoogd;
- Uit de CA-enveloppes vervolgoopleidingen wordt vanaf 2024 na wetswijziging € 25,0 miljoen structureel beschikbaar gesteld. Het betreft hier de uitvoering van de CA-maatregel dat de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) van gemeenten wordt uitgebreid van 23 jaar naar 27 jaar zodat jongeren zonder startkwalificatie in beeld blijven (zie ook algemene toelichting);
- Het instrument educatie wordt structureel met € 5,0 miljoen verhoogd. Het betreft de uitvoering van de aanpak laaggeletterdheid uit de CA-enveloppe kwaliteit (zie ook algemene toelichting).

3.4 Beleidsartikel 6. Hoger onderwijs

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 16 Budgettaire gevolgen van beleid art. 6 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Ontwerpbe- groting 2022 (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2022 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	4.068.668	2.899	4.071.567	260.073	4.331.640	310.108	135.096	518.273	- 6.437
Totale uitgaven	4.479.775	2.899	4.482.674	226.170	4.708.844	358.530	163.675	538.484	5.216
waarvan juridisch verplicht (%)					100,00%				

	Ontwerpbe- groting 2022 (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2022 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Bekostiging	4.447.971	0	4.447.971	224.169	4.672.140	353.869	159.074	537.183	3.888
Bekostiging onderwijsdeel ¹	4.036.677	0	4.036.677	130.283	4.166.960	79.766	37.979	13.945	- 6.083
Bekostiging ontwerp en ontwikkeling	89.904	0	89.904	32.950	122.854	52.950	52.949	52.950	52.950
Studievoorschot kwaliteitsafspraken ²	314.840	0	314.840	10.330	325.170	10.893	12.326	13.293	8.432
Studievoorschotvouchers	1.228	0	1.228	435	1.663	3.165	- 24.238	381.995	- 86.411
Bekostiging flexibel hoger onderwijs voor volwassenen	5.322	0	5.322	171	5.493	95	58		
NGF Katalysator	0	0	0	40.000	40.000	127.000			
NGF Digitale impuls	0	0	0	10.000	10.000	45.000	45.000	40.000	
Fonds onderzoek en wetenschap	0	0	0	0	0	35.000	35.000	35.000	35.000
Subsidies (regelingen)	3.340	2.899	6.239	837	7.076	3.729	3.660	360	360
Tegemoetkoming 2e lerarenopleiding	2.556	0	2.556	- 1.946	610	82	82	82	82
Zelftesten	0	2.899	2.899		2.899				
Overige subsidies	784	0	784	2.783	3.567	3.647	3.578	278	278
Bijdrage aan agentschappen	13.443	0	13.443	440	13.883	442	450	452	479
Dienst Uitvoering Onderwijs	13.443	0	13.443	440	13.883	442	450	452	479
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	15.021	0	15.021	724	15.745	490	491	489	489
NWO: Praktijkgericht onderzoek	0	0	0		0				
NWO: Promotiebeurs voor leraren	10.371	0	10.371	334	10.705	334	334	334	334
Nederland-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)	4.650	0	4.650	390	5.040	156	157	155	155
					0				
Ontvangsten	1.213	0	1.213	0	1.213	0	0	0	0

1 Inclusief de studievoorschotmiddelen voor specifieke stimulering van landelijke prioriteiten (10% van de studievoorschotmiddelen).

2 90% van de studievoorschotmiddelen die gekoppeld zijn aan de kwaliteitsafspraken.

Tabel 17 Uitsplitsing verplichtingen

	Ontwerpbe- groting 2022 (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2022 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	4.068.668	2.899	4.071.567	260.073	4.331.640	310.108	135.096	518.273	- 6.437
waarvan garantieverplichtingen				- 4.790					
waarvan overig	4.068.668	2.899	4.071.567	264.863	4.331.640	310.108	135.096	518.273	- 6.437

In de kolom "Mutaties 1^e suppletoire begroting 2022" worden de mutaties ten opzichte van de «Stand vastgestelde begroting 2022» weergegeven. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Toelichting

Verplichtingen

De verplichtingen worden met € 260,1 miljoen verhoogd. Het verschil tussen de verplichtingen- en uitgavenmutaties (€ 33,9 miljoen) wordt met name veroorzaakt door:

- Bijstelling van de verplichtingenraming omdat bij het instrument bekostiging de loon- en prijsbijstelling tranche 2022 voor zowel 2022 als 2023 in het jaar 2022 verplicht worden;
- Bijstelling van de verplichtingenraming omdat de aanpassing van de studentenaantallen uit de referentieraming 2022 voor 2023 in het jaar 2022 verplicht wordt;

- Garantieverplichtingen/rekening-courant kredieten aan hogescholen die in 2022 zijn aangegaan of vervallen en waar OCW garant voor staat (saldo – € 4,8 miljoen).

Uitgaven

Toelichting per instrument:

Bekostiging

Het budget voor de bekostiging wordt per saldo met € 224,2 miljoen verhoogd. De verhoging is het gevolg van de volgende mutaties:

- de doorverdeling (€ 129,8 miljoen) van de loon- en prijsbijstelling tranche 2022 (zie het algemeen deel);
- de toedeling van de middelen (€ 48,0 miljoen) uit het coalitieakkoord ten behoeve van vervolgoopleidingen voor de onderdelen mentale gezondheid, onderwijs&arbeidsmarkt en onderzoek (zie het algemeen deel);
- de toedeling van middelen uit het Nationaal Groeifonds ten behoeve van de Digitaliseringsimpuls onderwijs Nederland (€ 10,0 miljoen) en de Nationale LevenLangOntwikkelen Katalysator (€ 40,0 miljoen) (zie het algemeen deel);
- diverse overige mutaties (met name overboekingen van en naar andere beleidsinstrumenten en -artikelen) die het budget per saldo in totaal verlagen met € 3,6 miljoen.

De meerjarige mutatie op de studievoorschotvouchers betreft een kasschuif waardoor oud-studenten, die aanspraak maken op deze in te wisselen vouchers, deze nu als ze daarvoor kiezen in 2025 als bedrag op hun studieschuld in mindering kunnen laten brengen of (deels) contant uitbetaald krijgen als er geen studieschuld meer is.

Subsidies

Het budget voor subsidies wordt per saldo met € 0,8 miljoen verhoogd.

Het betreft:

- een verlaging (€ 2,0 miljoen) op de subsidieregeling Tegemoetkoming 2e lerarenopleiding in verband met het feit dat er minder beroep op de regeling werd gedaan dan geraamd;
- een verhoging (€ 2,8 miljoen), met name in verband met de toevoeging van middelen ten behoeve van de subsidieregeling Virtuele Internationale Samenwerkingsprojecten en enkele ad-hoc subsidies.

3.5 Beleidsartikel 7. Wetenschappelijk onderwijs

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 18 Budgettaire gevolgen van beleid art. 7 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Ontwerpbe- groting 2022 (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2022 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	5.993.862	36.705	6.030.567	426.502	6.457.069	367.241	359.957	544.550	366.628
Totale uitgaven	6.271.242	39.104	6.310.346	260.424	6.570.770	374.123	361.638	547.836	372.503
waarvan juridisch verplicht (%)					99,96%				
Bekostiging	6.240.270	0	6.240.270	257.257	6.497.527	374.188	362.632	548.976	374.301
Bekostiging onderwijsdeel ¹	3.006.191	0	3.006.191	150.036	3.156.227	263.468	255.710	253.429	288.389

	Ontwerpbe- grotting 2022 (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2022 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Bekostiging onderzoeksdeel	2.284.607	0	2.284.607	75.835	2.360.442	75.776	75.765	75.592	75.578
Bekostiging ondersteuning geneeskunde onderwijs en onderzoek	757.944	0	757.944	24.933	782.877	24.967	25.003	25.040	25.079
Studievoorschot kwaliteitsafspraken ²	191.511	0	191.511	6.470	197.981	6.827	7.703	8.304	5.333
Studievoorschotvouchers	17	0	17	- 17	0	1.703	- 2.996	185.164	- 21.525
Profilering en zwaartepuntvorming ³	0	0	0	0	0	1.447	1.447	1.447	1.447
Subsidies (regelingen)	24.928	1.531	26.459	2.336	28.795	- 1.043	- 1.972	- 1.971	- 2.029
Nuffic ⁴	14.507	0	14.507	- 1.544	12.963	- 2.445	- 3.364	- 3.364	- 3.364
Studiekeuze123 ⁴	2.616	0	2.616	1.220	3.836	1.143	1.143	1.143	1.143
Vluchteling Studenten UAF ⁴	2.511	0	2.511	83	2.594	83	83	83	83
Studentenwelzijn (Ecio) ⁴	794	0	794	100	894	100	100	100	42
Interstedelijk Studentenoverleg (ISO) ⁴	271	0	271	63	334	9	69	8	68
Landelijke Studenten Vakbond (LSVb) ⁴	255	0	255	8	263	8	8	8	8
Open en online onderwijs	2.008	0	2.008	66	2.074	68	68	68	68
Zelftesten	0	1.531	1.531	0	1.531	0	0	0	0
Overige subsidies	1.966	0	1.966	2.340	4.306	- 9	- 79	- 17	- 77
Opdrachten	3.153	37.573	40.726	770	41.496	917	917	770	170
Opdrachten	3.153	0	3.153	770	3.923	917	917	770	170
Sneltesten	0	37.573	37.573	0	37.573	0	0	0	0
Bijdrage aan (inter)nationale organisaties	2.891	0	2.891	61	2.952	61	61	61	61
Europees Universitair Instituut Florence (EUI)	1.859	0	1.859	61	1.920	61	61	61	61
United Nations University (UNU)	1.032	0	1.032	0	1.032	0	0	0	0
Nuffic, SK123, UAF, Ecio, ISO en LSVb ⁴	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten	16	0	16	0	16	0	0	0	0

1 Inclusief de studievoorschotmiddelen voor specifieke stimulering van landelijke prioriteiten (10% van de studievoorschotmiddelen).

2 90% van de studievoorschotmiddelen die gekoppeld zijn aan de kwaliteitsafspraken.

3 De 2%-middelen profilering en zwaartepuntvorming die conform de kwaliteitsafspraken tot en met 2022 zijn overgeheveld naar het onderwijsdeel van de hoofdbekostiging.

4 Tot en met 2020 opgenomen onder bijdragen aan (inter)nationale organisaties, vanaf 2021 ondergebracht bij het instrument subsidies omdat dit de basis is op grond waarvan de instellingen worden bekostigd.

Tabel 19 Uitsplitsing verplichtingen

	Ontwerpbe- grotting 2022 (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2022 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	5.993.862	36.705	6.030.567	426.502	6.457.069	367.241	359.957	544.550	366.628
waarvan garantieverplichtingen				95.226					
waarvan overig	5.993.862	36.705	6.030.567	331.276	6.457.069	367.241	359.957	544.550	366.628

In de kolom "Mutaties 1^e suppletoire begroting 2022" worden de mutaties ten opzichte van de «Stand vastgestelde begroting 2022» weergegeven. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Toelichting

Verplichtingen

De verplichtingen worden met € 426,5 miljoen verhoogd. Het verschil tussen de verplichtingen- en uitgavenmutaties (€ 166,1 miljoen) wordt met name veroorzaakt door:

- Bijstelling van de verplichtingenraming omdat bij het instrument bekostiging de loon- en prijsbijstelling tranche 2022 voor zowel 2022 als 2023 in het jaar 2022 verplicht worden;

- Bijstelling van de verplichtingenraming omdat de aanpassing van de studentenaantallen uit de referentieraming 2022 voor 2023 in het jaar 2022 verplicht wordt;
- Garantieverplichtingen/rekening-courant kredieten aan universiteiten die in 2022 zijn aangegaan of vervallen en waar OCW garant voor staat (saldo +€ 95,2 miljoen).

Uitgaven

Toelichting per instrument:

Bekostiging

Het budget voor de bekostiging wordt per saldo met € 257,3 miljoen verhoogd. De verhoging is het gevolg van de volgende mutaties:

- de doorverdeling (€ 197,8 miljoen) van de loon- en prijsbijstelling tranche 2022 (zie het algemeen deel);
- de toedeling van middelen (€ 60,0 miljoen) uit het coalitieakkoord ten behoeve van vervolgoopleidingen voor het onderdeel onderzoek via sectorplannen (zie het algemeen deel);
- diverse overige mutaties (met name overboekingen van en naar andere beleidsinstrumenten/-artikelen en andere departementen) die het budget in totaal verlagen met € 0,5 miljoen.

De meerjarige mutatie op de studievoorschotvouchers betreft een kasschuif waardoor oud-studenten, die aanspraak maken op deze in te wisselen vouchers, deze nu als ze daarvoor kiezen in 2025 als bedrag op hun studieschuld in mindering kunnen laten brengen of (deels) contant uitbetaald krijgen als er geen studieschuld meer is.

Subsidies

Het budget voor subsidies wordt per saldo met € 2,3 miljoen verhoogd.

De verhoging is het gevolg van de volgende mutaties:

- een verlaging van het ho-budget (€ 1,6 miljoen) als gevolg van de afbouw van het netwerk van Netherlands Education Support Offices (NESO's) ten faveure van de inzet op hoger onderwijs en wetenschap via de aanstelling van Onderwijs en Wetenschaps Attachés en lokale medewerkers op posten in de landen die in de Internationale Kennis- en Talentstrategie als prioritair zijn genoemd. De ho-middelen die via Nuffic voor de NESO-kantoren werden gebruikt zullen daarmee op een andere manier via de buitenlandpool van Artikel 8 (Internationaal beleid);
- de toedeling van middelen (€ 1,0 miljoen) uit het coalitieakkoord ten behoeve van vervolgoopleidingen voor het onderdeel onderwijs&arbeidsmarkt aan SK123 (zie het algemeen deel);
- de door het kabinet beschikbaar gestelde financiële ondersteuning (€ 2,3 miljoen) aan ho-studenten uit Oekraïne, om te voorkomen dat deze terug moeten naar de onveilige situatie in hun eigen land of asiel moeten aanvragen;
- diverse overige mutaties die het budget in totaal verhogen met € 0,6 miljoen, met name vanwege de doorverdeling van de loon- en prijsbijstelling 2022 (zie het algemeen deel).

3.6 Beleidsartikel 8. Internationaal beleid

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 20 Budgettaire gevolgen van beleid art. 8 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Ontwerpbe- grooting 2022a(1)	Mutaties via NvW, amendementen en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2022 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	14.368	0	14.368	6.115	20.483	4.811	4.784	4.695	4.678
Totale uitgaven	14.368	0	14.368	5.890	20.258	4.811	4.784	4.695	4.678
<i>waarvan juridisch verplicht (%)</i>									
Subsidies (regelingen)	7.588	0	7.588	512	8.100	403	402	403	386
Stichting Ons Erfdeel	185	0	185		185				
Stichting Nuffic	824	0	824	175	999	175	175	175	175
Nationaal Agentschap Erasmus+ Onderwijs & Training	3.957	0	3.957	132	4.089	132	132	132	132
Internationalisering onderwijs	1.020	0	1.020	42	1.062	42	42	42	42
Duitsland Instituut Amsterdam	760	0	760	86	846	26	26	26	26
Netherlands house for Education and Research (Neth-ER)	600	0	600	25	625	25	24	25	24
Incidentele subsidies voor het uitwisselen van cultuur	157	0	157		157				
Overige incidentele subsidies	85	0	85	52	137	3	3	3	- 13
Opdrachten	2.801	0	2.801	1.064	3.865	94	101	94	94
Bijdragen aan (inter)nationale organisaties	3.499	0	3.499	4.314	7.813	4.314	4.281	4.198	4.198
Nederlandse Taalunie	2.941	0	2.941	4.291	7.232	4.291	4.258	4.175	4.175
Stichting Nuffic		0	0		0				
Europa College Brugge	31	0	31	1	32	1	1	1	1
Unesco	51	0	51	2	53	2	2	2	2
OESO CERI	88	0	88	4	92	4	4	4	4
Fulbright Commission The Netherlands	368	0	368	15	383	15	15	15	15
EU-programma's en activiteiten	20	0	20	1	21	1	1	1	1
Bijdragen aan (andere) begrotingshoofdstukken	480	0	480	0	480	0	0	0	0
Vlaams-Nederlands huis DeBuren (Hoofdstuk 5 BuZa)	480	0	480		480				
			0		0				
Ontvangsten	99	0	99	0	99	0	0	0	0

Tabel 21 Uitsplitsing verplichtingen

	Ontwerpbe- grooting 2022 (1)	Mutaties via NvW, amendementen en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2022 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	14.368	0	14.368	6.115	20.483	4.811	4.784	4.695	4.678
<i>waarvan garantieverplichtingen</i>									
<i>waarvan overig</i>	<i>14.368</i>	<i>0</i>	<i>14.368</i>	<i>6.115</i>	<i>20.483</i>	<i>4.811</i>	<i>4.784</i>	<i>4.695</i>	<i>4.678</i>

In de kolom "Mutaties 1^e suppletoire begroting 2022" worden de mutaties ten opzichte van de «Stand vastgestelde begroting 2022» weergegeven. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Toelichting

Verplichtingen

De verplichtingen worden met € 6,1 miljoen verhoogd.

Uitgaven

De uitgaven worden met € 5,9 miljoen verhoogd. Deze verhoging wordt grotendeels verklaard door een ophoging (€ 4,2 miljoen) van de bijdrage aan de Nederlandse Taalunie. In overleg met de ADR is er voor gekozen om de gereserveerde middelen voor de NTU op de Artikelen 6 en 7, 14, 15 en 16 bij voorjaarsnota 2022 structureel over te boeken naar Artikel 8. Daarna is er een ophoging inzake bijdrage van de Artikel 3 voor een bedrag van € 1,0 miljoen aan de Artikel 8 voor de opdracht aan Nuffic voor bevordering internationalisering.

3.7 Beleidsartikel 9. Arbeidsmarkt- en personeelsbeleid

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 22 Budgettaire gevolgen van beleid art. 9 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerpbe- groting 2022 (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2022 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	207.719	- 500	207.219	8.942	216.161	7.911	8.514	8.034	8.908
Totale uitgaven	205.719	- 500	205.219	5.942	211.161	8.911	9.514	9.034	8.908
<i>waarvan</i> juridisch verplicht (%)									
Bekostiging	49.484	0	49.484	876	50.360	1.827	1.829	1.829	1.829
Tegemoetkoming kosten opleidingsscholen	49.484	0	49.484	876	50.360	1.827	1.829	1.829	1.829
Subsidies (regelingen)	149.330	- 500	148.830	5.401	154.231	6.824	7.427	6.947	6.816
Lerarenbeurs	76.586		76.586	2.295	78.881	1.825	1.784	1.635	1.634
Zij-instroom	49.405		49.405	1.519	50.924	1.519	1.432	1.401	1.371
Wet Beroep leraar en Lerarenregister	2.711	- 500	2.211	- 14	2.197	- 1.136	- 405	- 705	- 805
Aanpak lerarentekort	19.439	0	19.439	580	20.019	4.580	4.580	4.580	4.580
Overige subsidies	1.189		1.189	1.021	2.210	36	36	36	36
Opdrachten	3.831		3.831	- 436	3.395	159	155	155	155
Bijdragen aan agentschappen	3.074	0	3.074	101	3.175	101	103	103	108
Dienst Uitvoering Onderwijs	3.074		3.074	101	3.175	101	103	103	108
Ontvangsten	6.500	0	6.500	0	6.500	0	0	0	0

Tabel 23 Uitsplitsing verplichtingen									
	Ontwerpbe- groting 2022 (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2022 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	207.719	- 500	207.219	8.942	216.161	7.911	8.514	8.034	8.908
<i>waarvan</i> garantieverplichtingen			0		0				
<i>waarvan</i> overig	207.719	- 500	207.219	8.942	216.161	7.911	8.514	8.034	8.908

In de kolom "Mutaties 1^e suppletoire begroting 2022" worden de mutaties ten opzichte van de «Stand vastgestelde begroting 2022» weergegeven. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Toelichting

Verplichtingen

De verplichtingen worden met € 8,9 miljoen verhoogd. Het verschil tussen de verplichtingen- en uitgavenmutaties (€ 3,0 miljoen) wordt veroorzaakt door de regeling onderwijsassistenten. Bij deze regeling kan er voor meerdere jaren subsidie worden aangevraagd en dit wordt dan ook direct verplicht.

Uitgaven

Toelichting per instrument:

Subsidies

De subsidies worden met € 5,4 miljoen verhoogd. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- de doorverdeling van de loon- en prijsbijstelling op de lerarenbeurs (€ 2,2 miljoen), de zij-instroom (€ 1,3 miljoen) en aanpak lerentekort (€ 0,6 miljoen);
- een overboeking van bekostiging naar subsidies voor het Platform Samen Opleiden & Professionaliseren (€ 1,1 miljoen).

3.8 Beleidsartikel 11. Studiefinanciering

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 24 Budgettaire gevolgen van beleid art. 11 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Ontwerpbe- groting 2022 (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2022 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	4.836.822	131.617	4.968.439	- 134.358	4.834.081	- 134.267	- 60.549	- 12.949	42.382
Totale uitgaven	4.836.822	131.617	4.968.439	- 134.358	4.834.081	- 134.267	- 60.549	- 12.949	42.382
<i>waarvan juridisch verplicht (%)</i>									
Inkomensoverdracht	1.328.826	129.517	1.458.343	98.703	1.557.046	- 69.076	- 24.948	- 17.820	6.703
Basisbeurs gift (R)	423.616	0	423.616	80.617	504.233	- 25.307	- 25.191	- 27.365	- 28.894
Aanvullende beurs gift (R)	769.726	0	769.726	- 22.786	746.940	- 35.961	- 25.971	- 17.818	- 11.863
Reisvoorziening gift (R)	- 42.705	0	- 42.705	- 458	- 43.163	- 5.176	29.131	29.896	47.493
Caribisch Nederland gift (R)	2.894	0	2.894	77	2.971	77	77	77	77
Overige uitgaven (R)	175.295	129.517	304.812	41.253	346.065	- 2.709	- 2.994	- 2.610	- 110
Leningen	3.367.673	0	3.367.673	- 245.353	3.122.320	- 68.836	- 39.360	- 529	30.385
Basisbeurs prestatiebeurs (NR)	- 193.415	0	- 193.415	- 62.611	- 256.026	21.739	31.511	45.854	125.098
Aanvullende beurs prestatiebeurs (NR)	120.024	0	120.024	20.151	140.175	7.930	9.717	16.348	21.865
Reisvoorziening (NR)	160.180	0	160.180	16.019	176.199	2.365	10.146	17.390	20.787
Rentedragende lening (NR)	2.972.723	0	2.972.723	- 230.061	2.742.662	- 110.852	- 98.311	- 85.547	- 141.305
Collegegeldkrediet (NR)	254.231	0	254.231	- 14.136	240.095	- 12.189	- 14.625	- 16.876	- 18.853
Leven lang leren krediet (NR)	25.834	0	25.834	1.549	27.383	- 2.860	- 2.793	- 2.725	- 2.725
Overige uitgaven (NR)	28.096	0	28.096	23.736	51.832	25.031	24.995	25.027	25.518
Bijdrage aan agentschappen	140.323	2.100	142.423	12.292	154.715	3.645	3.759	5.400	5.294
Dienst Uitvoering Onderwijs	140.323	2.100	142.423	12.292	154.715	3.645	3.759	5.400	5.294
Ontvangsten	1.211.951	0	1.211.951	- 29.635	1.182.316	- 32.702	- 28.592	- 27.157	- 28.466
Ontvangsten (R)	73.432	0	73.432	- 6.284	67.148	- 3.269	- 1.970	457	192

	Ontwerpbe- groting 2022 (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2022 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Ontvangen rente (R)	52.280	0	52.280	- 5.099	47.181	- 3.085	- 1.786	641	376
Overige ontvangsten (R)	20.932	0	20.932	- 1.290	19.642	- 289	- 289	- 289	- 289
Ontvangsten Caribisch Nederland (R)	220	0	220	105	325	105	105	105	105
Ontvangsten (NR)	1.138.519	0	1.138.519	- 23.351	1.115.168	- 29.433	- 26.622	- 27.614	- 28.658
Terugontvangen lening (NR)	1.138.519	0	1.138.519	- 23.351	1.115.168	- 29.433	- 26.622	- 27.614	- 28.658

Toelichting: R = relevant, NR = niet-relevant

In de kolom "Mutaties 1^e suppletoire begroting 2022" worden de mutaties ten opzichte van de «Stand vastgestelde begroting 2022» weergegeven. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Toelichting

Toelichting instrumenten (algemeen):

Het onderscheid relevant en niet-relevant is in onderstaande toelichting als uitgangspunt genomen. Relevant betekent relevant voor het begrotings-tekort/EMU-saldo. De relevante uitgaven worden hoofdzakelijk gevormd door studiefinanciering die meteen als gift wordt toegekend en door de omzetting van uitgekeerde prestatiebeurs in gift (na behalen van het diploma binnen 10 jaar). Onder de niet-relevante uitgaven vallen vooral de betalingen van prestatiebeursen (zolang die nog niet omgezet zijn in een gift) en verstrekte rentedragende leningen.

De relevante ontvangsten worden vooral gevormd door de ontvangen rente op verstrekte studieleningen. De niet-relevante ontvangsten betreffen hoofdzakelijk aflossingen op de hoofdsom van rentedragende leningen.

Toelichting mutaties:

Uitgaven

In deze paragraaf wordt de ontwikkeling op de studiefinancieringsraming beschreven. De totale uitgaven op Artikel 11 worden met € 134,4 miljoen naar beneden bijgesteld. Het betreft een bijstelling van de inkomensoverdrachten naar boven van € 98,7 miljoen, een bijstelling omlaag van de leningen met € 245,4 miljoen en een bijstelling omhoog van het budget voor de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) met € 12,3 miljoen. Hieronder wordt per instrument toegelicht hoe de bijstellingen tot stand zijn gekomen.

Toelichting per instrument:

Inkomensoverdrachten

De relevante uitgaven worden met € 98,7 miljoen verhoogd. Dit bestaat uit de volgende elementen:

- De uitgaven aan de basisbeurs worden per saldo met € 80,6 miljoen verhoogd. Dit betreft met name de bijstelling omhoog van € 86,9 miljoen op de omzettingen. Het grootste deel van de omzettingen vindt in januari plaats, voor 2022 zijn deze uitgaven al bekend. Daarnaast zijn de uitgaven aan basisbeurs die direct als gift uitgekeerd wordt € 8,8 miljoen lager, als gevolg van een lager dan geraamd aantal studenten in het mbo. Door de loon- en prijsbijstelling wordt het bedrag met € 2,5 miljoen verhoogd;
- De relevante uitgaven aan de aanvullende beurs worden per saldo met € 22,8 miljoen verlaagd. De uitgaven aan aanvullende beurs die direct als gift wordt uitgekeerd zijn, voornamelijk als gevolg van de lagere

- referentieraming, omlaag bijgesteld met € 26,8 miljoen. Verder betreft dit lagere omzettingen dan geraamd (€ 4,7 miljoen). Door de loon- en prijsbijstelling wordt het bedrag met € 8,6 miljoen verhoogd;
- De reisvoorziening wordt per saldo met € 0,5 miljoen verlaagd. Hier liggen de volgende verklaringen aan ten grondslag:
 - Het budget kosten ov-contract is met € 18,4 miljoen verlaagd. Dit is het gevolg van lagere aantallen;
 - De omzettingen van prestatiebeurs in gift zijn per saldo met € 15,4 miljoen omlaag bijgesteld op basis van realisatiegegevens;
 - De bijdrage studerende aan ov is met € 24,3 miljoen naar boven bijgesteld. Dit betreft een tegenboeking waarmee voorkomen wordt dat de waarde van de ov-kaart dubbel geboekt wordt (enerzijds door toekenning aan de student, anderzijds door de betaling aan de ov-bedrijven). Doordat het een tegenboeking betreft, betekent deze positieve mutatie dus eigenlijk een lager bedrag aan toekenningen. Dit wordt veroorzaakt door lager geraamde aantallen in de referentieraming;
 - Door de loon- en prijsbijstelling wordt de reisvoorziening met € 9,1 miljoen omhoog bijgesteld.
 - Het budget voor Caribisch Nederland is met € 0,1 miljoen verhoogd op basis van de loon- en prijsbijstelling;
 - De relevante overige uitgaven worden per saldo met € 41,3 miljoen verhoogd. Het budget wordt met € 44,0 miljoen verhoogd voor middelen ten behoeve van de kwijtschelding van studieschulden van toelagen-geduceerden. Daarnaast worden de overige uitgaven met € 2,7 miljoen naar beneden bijgesteld, dit betreft een bijstelling van de kwijtscheldingen op basis van de realisatiegegevens.

Leningen

De niet-relevante uitgaven worden per saldo met € 245,4 miljoen verlaagd. Dit bestaat uit de volgende onderdelen:

- De niet-relevante uitgaven aan de basisbeurs worden met € 62,6 miljoen omlaag bijgesteld. Dit betreft allereerst de toekenningen prestatiebeurs. Deze worden omlaag bijgesteld met € 14,7 miljoen vanwege lagere aantallen studenten. Daarnaast zorgen de tegenboekingen van de omzettingen van prestatiebeurs in gift en lening voor een neerwaartse bijstelling van in totaal € 55,1 miljoen (€ -86,9 miljoen omzetting gift en € 31,8 miljoen omzetting lening). Tot slot is er voor € 7,2 miljoen aan prijsbijstelling voor 2022 toegekend;
- De niet-relevante uitgaven aanvullende beurs zijn met € 20,2 miljoen naar boven bijgesteld. Dit betreft een neerwaartse bijstelling van € 16,7 miljoen op de toekenningen prestatiebeurs, als gevolg van de lagere aantallen studenten. Hiertegenover staat een opwaartse bijstelling van € 16,9 miljoen doordat het aandeel gebruikers van de aanvullende beurs omhoog is bijgesteld. Daarnaast zijn de omzettingen van prestatiebeurs naar gift, die hier tegen geboekt worden, omhoog bijgesteld met € 4,7 miljoen (dit betreffen dus minder omzettingen in gift). De omzettingen naar lening, die hier worden tegen geboekt, zijn omlaag bijgesteld met € 1,0 miljoen. Tot slot is er voor € 16,3 miljoen aan prijsbijstelling voor 2022 toegekend;
- De niet-relevante uitgaven ov worden met € 16,0 miljoen naar boven bijgesteld. Dit betreft voornamelijk lagere toekenningen prestatiebeurs, € 11,9 miljoen, als gevolg van lagere aantallen studenten. Daarnaast zijn de omzettingen naar gift € 15,4 miljoen hoger. Aangezien de omzettingen op deze post negatief worden tegen geboekt, betekent dit dat er minder

- reisvoorziening naar gift zal worden omgezet. De omzettingen naar lening zijn met € 12,0 miljoen opwaarts bijgesteld. Tot slot is er voor € 0,5 miljoen aan prijsbijstelling voor 2022 toegekend;
- De uitgaven op de post rentedragende lening (niet-relevant) zijn per saldo neerwaarts bijgesteld met € 230,1 miljoen. Deze bijstelling wordt allereerst veroorzaakt door lagere aantallen leerlingen (neerwaartse bijstelling van € 44,8 miljoen). Daarnaast is er sprake van een dalende trend in het percentage leners wat zorgt voor lagere uitgaven aan de rentedragende lening (neerwaartse bijstelling van € 218,4 miljoen). Ook is de tegenboeking van de post omzettingen naar lening met € 42,8 miljoen naar beneden bijgesteld. Tot slot is er voor € 75,9 miljoen aan prijsbijstelling voor 2022 toegekend;
 - De uitgaven aan het collegegeldkrediet zijn verlaagd met € 14,1 miljoen. Deze bijstelling komt, evenals bij de rentedragende lening, door de dalende trend in het percentage studenten dat naar verwachting gebruik gaat maken van het krediet (neerwaartse bijstelling van € 27,3 miljoen). Daarnaast is er voor € 13,2 miljoen aan prijscompensatie voor 2022 toegekend;
 - Het budget voor het levenlanglerenkrediet wordt met € 1,5 miljoen opwaarts bijgesteld op basis van realisatiegegevens. Er wordt meer gebruik gemaakt van het krediet dan verwacht (opwaartse bijstelling van € 0,2 miljoen). Daarnaast is er voor € 1,3 miljoen aan prijscompensatie voor 2022 toegekend;
 - De niet-relevante overige uitgaven zijn met € 23,7 miljoen omhoog bijgesteld op basis van realisatiegegevens.

Bijdrage aan agentschappen

Het budget voor de Dienst Uitvoering Onderwijs wordt per saldo met € 12,3 miljoen verhoogd. Als gevolg van de lagere volumes uit de referentieraming wordt het budget met € 1,0 miljoen verlaagd. Door de doorverdeling van de loon- en prijsbijstelling tranche 2022 stijgt het budget met € 4,6 miljoen. Daarnaast is het budget met € 5,0 miljoen naar boven bijgesteld voor de uitvoering van het herinvoeren van de basisbeurs. Als laatste wordt dit budget verhoogd met € 3,7 miljoen voor de uitvoeringskosten ten behoeve van het kwijtschelden van studieschulden in verband met de toeslagengedudeerden.

Ontvangsten

De ontvangsten worden met € 29,6 miljoen verlaagd. Dit wordt veroorzaakt door een daling van de relevante ontvangsten van € 6,3 miljoen en een daling van de niet-relevante ontvangsten met € 23,4 miljoen.

- De relevante ontvangsten worden omlaag bijgesteld met € 6,3 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door:
 - Renteontvangsten: deze post is met € 5,1 miljoen verlaagd. Dit betreft lagere renteontvangsten als gevolg van de lage rente;
 - Overige ontvangsten: deze post is met € 1,2 miljoen verlaagd op basis van realisatiegegevens.
- De niet-relevante ontvangsten worden gevormd door de terugontvangen lening en worden omlaag bijgesteld met € 23,4 miljoen op basis van realisatiegegevens. Dit is het gevolg van lager dan verwachte extra ontvangsten (ontvangsten bovenop de reguliere termijnontvangsten).

3.9 Beleidsartikel 12. Tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 25 Budgettaire gevolgen van beleid art. 12 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Ontwerpbe- groting 2022 (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2022 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	67.116		67.116	3.590	70.706	7.624	8.538	8.217	8.308
Totale uitgaven	67.116	0	67.116	3.590	70.706	7.624	8.538	8.217	8.308
<i>waarvan juridisch verplicht (%)</i>									
Inkomensoverdracht	64.578	0	64.578	3.508	68.086	7.541	8.453	8.130	8.217
Minderjarige deelnemers bol (R)	0		0	0	0	0	0	0	0
Tegemoetkoming lerarenopleiding (tlo) (R)	3.641		3.641	344	3.985	344	344	344	344
Deeltijd vo (R)	2.001		2.001	- 165	1.836	- 165	- 165	- 165	- 165
Volwassenenonderwijs (vavo) (R)	5.149		5.149	607	5.756	810	1.088	1.186	1.188
Meerderjarige scholieren vo (R)	49.999		49.999	2.747	52.746	6.572	7.175	6.736	6.831
Meerderjarige scholieren vso (R)	3.788		3.788	- 25	3.763	- 20	11	29	19
Leningen	14	0	14	0	14	0	0	0	0
STOEB/ALR (NR)	14		14	0	14	0	0	0	0
Bijdrage aan agentschappen	2.524	0	2.524	82	2.606	83	85	87	91
Dienst Uitvoering Onderwijs	2.524		2.524	82	2.606	83	85	87	91
Ontvangsten	2.174	0	2.174	- 177	1.997	- 51	- 23	- 33	- 31
Minderjarige deelnemers bol (R)	0		0	0	0	0	0	0	0
Tegemoetkoming lerarenopleiding en deeltijd vo (R)	285		285	- 96	189	- 96	- 96	- 96	- 96
Meerderjarige scholieren v(s)o en vavo (R)	1.889		1.889	- 81	1.808	45	73	63	65

Toelichting: R = relevant, NR = niet-relevant

In de kolom "Mutaties 1^e suppletoire begroting 2022" worden de mutaties ten opzichte van de «Stand vastgestelde begroting 2022» weergegeven. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Toelichting

Uitgaven

De uitgaven aan de WTOS worden per saldo met € 3,6 miljoen verhoogd. Dit betreft een opwaartse bijstelling € 3,5 miljoen op de inkomensoverdrachten en van € 0,1 miljoen op de bijdrage aan agentschappen. Hieronder zal per instrument worden toegelicht wat de oorzaken van de bijstellingen zijn.

Toelichting per instrument:

Inkomensoverdracht

De raming wordt per saldo met € 3,5 miljoen verhoogd. Dat de uitgaven naar boven zijn bijgesteld komt voornamelijk door de toekenning van de prijscompensatie voor 2022 van € 3,4 miljoen. De overige bijstelling (in totaal € 0,1 miljoen) wordt veroorzaakt door de som van enerzijds een hoger aantal WTOS-gerechtigden dan geraamd en anderzijds een bijstelling op basis van realisatiegegevens.

3.10 Beleidsartikel 13. Lesgeld

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 26 Budgettaire gevolgen van beleid art. 13 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Ontwerpbe- groting 2022 (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2022 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	14.249	0	14.249	467	14.716	469	479	479	512
Totale uitgaven	14.249	0	14.249	467	14.716	469	479	479	512
<i>waarvan juridisch verplicht (%)</i>									
Bijdrage aan agentschappen	14.249	0	14.249	467	14.716	469	479	479	512
Dienst Uitvoering Onderwijs	14.249		14.249	467	14.716	469	479	479	512
Ontvangsten	215.480		215.480	- 19.134	196.346	- 29.169	- 19.355	- 7.457	2.639

In de kolom "Mutaties 1^e suppletoire begroting 2022" worden de mutaties ten opzichte van de «Stand vastgestelde begroting 2022» weergegeven. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Toelichting

Uitgaven

Het budget voor de Dienst Uitvoering Onderwijs wordt per saldo met € 0,5 miljoen verhoogd.

Ontvangsten

Het ontvangstenbudget wordt met € 19,1 miljoen verlaagd op basis van de lagere gerealiseerde lesgeldontvangsten in 2021 en een verwachte daling van het aantal mbo-studenten.

3.11 Beleidsartikel 14. Cultuur

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 27 Budgettaire gevolgen van beleid art. 14 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Ontwerpbe- groting 2022 (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2022 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	348.266	436.642	784.908	422.208	1.207.116	142.108	685.002	9.165	7.773
Totale uitgaven	1.014.937	436.642	1.451.579	211.659	1.663.238	44.559	45.003	41.881	40.367
<i>waarvan juridisch verplicht (%)</i>									
	97,0%								
Bekostiging	901.624	100.699	1.002.323	37.474	1.039.797	34.577	35.116	34.237	33.107
Culturele basisinfrastructuur vierjaarlijkse instellingen	218.040	24.927	242.967	7.575	250.542	7.690	7.696	7.681	5.436
Culturele basisinfrastructuur vierjaarlijkse fondsen	229.726	42.975	272.701	10.067	282.768	8.879	8.938	7.967	7.967
Huisvesting erfgoed	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Beheer en onderhoud collecties erfgoed	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Museale instellingen met een wettelijke taak	218.614	28.997	247.611	10.527	258.138	10.527	10.527	10.526	10.529

	Ontwerpbe- grotng 2022 (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2022 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Stelseltaken openbare bibliotheekvoorzieningen	24.092	0	24.092	939	25.031	939	939	939	939
Digitale openbare bibliotheek	16.868	1.500	18.368	3.658	22.026	658	658	658	658
Bibliotheekvoorziening leesgehandicapten	12.537	0	12.537	489	13.026	489	489	489	489
Monumentenzorg	146.283	2.300	148.583	3.410	151.993	4.108	4.271	4.736	5.798
Archieven incl. Regionale Historische Centra	29.650	0	29.650	505	30.155	983	983	183	233
Flankerend beleid huisvesting	5.813	0	5.813	304	6.117	304	304	304	304
Cultuureducatie met Kwaliteit	1	0	1	0	1	0	311	754	754
Subsidies (regelingen)	46.502	160.943	207.445	144.455	351.900	1.195	1.207	263	213
Verbreden inzet cultuur	9.331	0	9.331	4.907	14.238	346	404	584	534
Internationaal cultuurbeleid (incl. HGIS)	8.356	0	8.356	1.089	9.445	1.089	1.089	138	138
Programma leesbevordering	3.967	0	3.967	13.041	17.008	131	131	131	131
Creative Industrie	1.728	0	1.728	125	1.853	66	66	77	77
Monumentenzorg	0	0	0		0	0	0	0	0
Erfgoed en fysieke leefomgeving	0	0	0		0	0	0	0	0
Specifiek cultuurbeleid	20.708	160.943	181.651	122.413	304.064	- 152	- 198	- 172	- 172
Subsidies Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed	2.412	0	2.412	2.880	5.292	- 285	- 285	- 495	- 495
Opdrachten	19.416	175.000	194.416	6.614	201.030	6.275	5.834	4.670	4.213
Beleidsonderzoek, evaluaties en kennisbasis	2.068	0	2.068	- 349	1.719	72	72	72	72
Monumentenzorg	0		0		0	0	0	0	0
Archeologie	0	0	0		0	0	0	0	0
Opdrachten Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed	10.024	0	10.024	3.371	13.395	5.911	5.581	4.462	4.005
Overige opdrachten	7.324	175.000	182.324	3.592	185.916	292	181	136	136
Bijdragen aan agentschappen	44.438	0	44.438	6.051	50.489	3.568	3.904	3.769	3.892
Nationaal Archief	44.438	0	44.438	6.051	50.489	3.568	3.904	3.769	3.892
Bijdrage aan medeoverheden	0	0	0	18.100	18.100				
Bijdragen aan (inter)nationale organisaties	2.957	0	2.957	- 1.035	1.922	- 1.056	- 1.058	- 1.058	- 1.058
					0	0	0	0	0
Ontvangsten	3.043	44.000	47.043	9.585	56.628	1.494	506	0	0

Tabel 28 Uitsplitsing verplichtingen

	Ontwerpbe- grotng 2022 (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begrotings 2022 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	348.266	436.642	784.908	422.208	1.207.116	142.108	685.002	9.165	7.773
<i>waarvan</i> garantieverplichtingen	0	- 147.810	0	45.704	45.704	0	0	0	0
<i>waarvan</i> overig	348.266	584.452	784.908	376.504	1.161.412	142.108	685.002	9.165	7.773

In de kolom "Mutaties 1^e suppletoire begroting 2022" worden de mutaties ten opzichte van de «Stand vastgestelde begroting 2022» weergegeven. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Toelichting Verplichtingen

De verplichtingen worden per saldo met € 422,2 miljoen verhoogd. Het verschil van € 210,5 miljoen tussen de saldi van de verplichtingen- en uitgavenmutaties wordt grotendeels veroorzaakt door:

- een verhoging van de garantieverplichtingen met € 45,7 miljoen;

- een verhoging van € 45,2 miljoen voor de loon- en prijsbijstelling tranche 2022. Dit is nodig omdat de uitkering van de loon- en prijsbijstelling 2022 voor een groot deel van de cultuurbegroting in 2022 ook al wordt verplicht voor de jaren 2023 en 2024;
- een verhoging van € 116,6 miljoen wegens een administratieve fout in de verplichtingenraming. In de bedrijfsvoeringsparagraaf van het departementale jaarverslag over 2021 is toegelicht dat de verplichtingenramingen voor 2021-2024 door een administratieve fout niet juist waren. Voor de jaren 2022-2024 is dit nu gecorrigeerd.

Uitgaven

Toelichting algemeen: Coalitieakkoordmiddelen

Het kabinet kiest in het coalitieakkoord voor een structurele investering in de culturele- en creatieve sector en stelt dit jaar € 135,0 miljoen beschikbaar. Een belangrijk deel van de maatregelen is dit jaar gericht op het herstel van de culturele- en creatieve sector na de coronacrisis. Over de exacte invulling van de € 135,0 miljoen wordt u voor 1 juni geïnformeerd via de hoofdblijvenbrief cultuur. Aanvullend wordt er vanuit de enveloppe onderwijskwaliteit in 2022 € 12,9 miljoen beschikbaar gesteld voor leesbevordering.

Toelichting per instrument

Bekostiging

Het budget voor de bekostiging wordt per saldo met € 37,5 miljoen verhoogd. Dit saldo bestaat uit diverse mutaties, maar vooral uit de loon- en prijsbijstelling 2022. Uit de coalitieakkoordmiddelen wordt € 4,3 miljoen toegevoegd.

Subsidies

Het budget voor subsidies wordt per saldo met € 144,5 miljoen verhoogd. Daarvan is € 122,4 miljoen afkomstig uit de coalitieakkoordmiddelen. Naast loon- en prijsbijstelling en diverse andere kleinere mutaties, bestaat het saldo verder vooral uit een bedrag van € 19,0 miljoen dat bestemd is voor aanvulling van het Museaal Aankoopfonds. Deze aanvulling is gewenst na de inzet van middelen uit het fonds voor de aanschaf van De Vaandeldrager.

Opdrachten

Het budget voor opdrachten wordt per saldo met € 6,6 miljoen verhoogd. Daarvan bestaat € 3,4 miljoen uit toevoegingen aan het opdrachtenbudget voor de Rijksdienst voor het Cultureel erfgoed, afkomstig uit interne overboekingen binnen dit begrotingsartikel. Daarnaast wordt het opdrachtenbudget verhoogd met € 3,0 miljoen uit de coalitieakkoordmiddelen.

Bijdrage aan medeoverheden

Voor bijdragen aan medeoverheden wordt € 18,1 geraamd, dit bedrag is afkomstig uit de coalitieakkoordmiddelen en wordt ingezet ten behoeve van een impuls voor jongerencultuur.

Ontvangsten

De ontvangstenraming wordt per saldo verhoogd met € 9,6 miljoen door drie desalderingen. De eerste (€ 4,9 miljoen) wordt uitgevoerd in verband met herverdeling van middelen voor het archiefstelsel. De tweede (€ 3,2 miljoen) is bedoeld voor toevoeging van middelen aan het Nationaal Archief (uit eerder afgeroomde bedragen) in verband met vertragingen van projecten. De derde (€ 1,5 miljoen) betreft ontvangsten van het ministerie van Buitenlandse Zaken die bestemd zijn voor het Stimuleringsfonds voor de Creatieve Industrie.

3.12 Beleidsartikel 15. Media

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 29 Budgettaire gevolgen van beleid art. 15 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Ontwerpbe- grooting 2022 (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2022 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	1.053.522	0	1.053.522	121.071	1.174.593	50.771	58.160	52.320	48.639
Totale uitgaven	1.053.522	0	1.053.522	82.536	1.136.058	47.271	47.433	48.136	48.410
<i>waarvan juridisch verplicht (%)</i>									
Bekostiging	1.040.773	0	1.040.773	66.801	1.107.574	44.265	46.427	47.130	47.404
Landelijke publieke omroep	824.968		824.968	26.672	851.640	25.503	25.628	26.011	26.160
Regionale omroep	153.850		153.850	9.020	162.870	8.992	8.992	8.992	8.992
Stichting Omroep Muziek	17.130		17.130	1.121	18.251	1.118	1.118	1.118	1.118
Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid (NIBG)	24.313		24.313	1.264	25.577	1.260	1.260	1.260	1.260
Stimuleringsfonds voor de Journalistiek	2.276		2.276	118	2.394	118	118	118	118
Filmfonds van de omroep en Telefilm (CoBO)	3.737		3.737	- 1.213	2.524	87	87	87	87
Mediawijsheid Expertisecentrum (Bewust mediagebruik)	1.620		1.620	84	1.704	84	84	84	84
Stichting Nederlandse Lokale Publieke Omroepen (NLPO)	1.673		1.673	87	1.760	87	87	87	87
Dotatie/onttrekking Algemene Mediareserve	10.395		10.395	29.367	39.762	6.974	9.011	9.331	9.456
Overige bekostiging media	811		811	281	1.092	42	42	42	42
Subsidies (regelingen)	7.132	0	7.132	10.604	17.736	2.226	226	226	226
Subsidies (regelingen)	7.132	0	7.132	10.604	17.736	2.226	226	226	226
Steunfonds Lokale Informatievoorziening	0		0		0				
Opdrachten	649	0	649	4.874	5.523	24	24	24	24
Bijdragen aan ZBO's/RWT's	4.903	0	4.903	255	5.158	754	754	754	754
Commissariaat voor de Media	4.903		4.903	255	5.158	754	754	754	754
Bijdragen aan (inter)nationale organisaties	65	0	65	2	67	2	2	2	2
European Audiovisual Observatory	65		65	2	67	2	2	2	2
Ontvangsten	146.110		146.110	22.040	168.150	0	0	0	0

Tabel 30 Uitsplitsing verplichtingen

	Ontwerpbe- grooting 2022 (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2022 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	1.053.522	0	1.053.522	121.071	1.174.593	50.771	58.160	52.320	48.639
<i>waarvan</i> garantieverplichtingen						0			
<i>waarvan</i> overig	1.053.522	0	1.053.522	121.071	1.174.593	50.771	58.160	52.320	48.639

In de kolom "Mutaties 1^e suppletoire begroting 2022" worden de mutaties ten opzichte van de «Stand vastgestelde begroting 2022» weergegeven. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Toelichting

Verplichtingen

De verplichtingen worden met € 121,1 miljoen verhoogd. Deze verhoging wordt veroorzaakt door de hieronder toegelichte uitgavenmutaties (€ 82,5 miljoen). Daarnaast wordt de verplichtingenstand aangesloten op de voorgenomen uitgaven uit de mediabegrotingsbrief.

Uitgaven

Toelichting algemeen: Coalitieakkoordmiddelen

Het kabinet kiest voor een structurele investering in media en stelt dit jaar € 13,4 miljoen (inclusief uitvoeringskosten) beschikbaar. De maatregelen zijn een uitwerking van de opgaves uit het coalitieakkoord, namelijk voor het uitbreiden van het budget voor onderzoeksjournalistiek en voor de overheveling van de financiering van lokale omroepen. Over de exacte invulling hiervan wordt u in juni geïnformeerd via de hoofdlijnenbrief media.

Toelichting per instrument:

Bekostiging

Het budget voor bekostiging wordt per saldo met € 66,8 miljoen verhoogd. De verhoging wordt veroorzaakt door:

- Toevoeging van de loon en prijsbijstelling tranche 2022 (€ 46,5 miljoen, zie het algemene deel);
- Een overboeking naar subsidies van (- € 2,0 miljoen) voor de verlenging van de pilot NOS / Regio- / Lokale omroepen;
- Een verhoging van de dotatie aan de Algemene Media reserver (AMr) als gevolg van de geactualiseerde raming van de reclameopbrengsten voor 2022 in de mediabegrotingsbrief 2021 (€ 22,0 miljoen).

Subsidies

Het budget voor subsidies wordt per saldo met € 10,6 miljoen verhoogd. De verhoging wordt veroorzaakt door:

- Een overboeking uit bekostiging van € 2,0 miljoen voor de verlenging van de pilot NOS / Regio- / Lokale omroepen;
- Toevoeging van de loon en prijsbijstelling tranche 2022 (€ 0,3 miljoen, zie het algemene deel);
- Daarnaast wordt het subsidiebudget verhoogd met € 6,0 miljoen uit de coalitieakkoordmiddelen voor investeringen in de verdere versterking van de lokale omroepen vooruitlopend op de overheveling van de financiering van de lokale omroepen van het Gemeentefonds naar de Rijksbegroting en € 2,3 miljoen voor investering in onderzoeksjournalistiek.

Opdrachten

Het budget voor opdrachten wordt als gevolg van de coalitieakkoordmiddelen voor de voorbereiding van de overheveling van de financiering van de lokale omroepen naar de Rijksoverheid en voor verdere versterking van de lokale journalistiek met € 4,9 miljoen verhoogd.

Bijdragen aan ZBO's / RWT's

Het budget voor bijdragen aan ZBO's / RWT's wordt als gevolg van de loon en prijsbijstelling tranche 2022 (€ 0,3 miljoen, zie het algemene deel) verhoogd.

Ontvangsten

Het ontvangstenbudget wordt met € 22,0 miljoen verhoogd. Hiermee wordt de raming aangepast aan de raming van de reclameopbrengsten in de mediabegrotingsbrief 2022.

Dotatie Algemene Mediareserve

De AMr wordt op basis van de huidige ramingen eind 2022 gedoteerd met € 39,8 miljoen en mutaties rechtstreeks uit de AMr zijn geraamd op – € 21,5 miljoen.

Tabel 31 Raming ontwikkeling liquiditeit AMr (bedragen x € 1.000)

Saldo AMr per 01-01-2022	89.417
Directe mutaties AMr	– 21.485
Mutaties AMr via begroting	39.762
Verwacht saldo AMr per 31-12-2022	107.694

3.13 Beleidsartikel 16. Onderzoek en wetenschapsbeleid

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 32 Budgettaire gevolgen van beleid art. 16 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Ontwerpbe- groting 2022 (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2022 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	1.236.172	0	1.236.172	341.158	1.577.330	621.856	621.243	590.786	590.146
Totale uitgaven	1.241.629	0	1.241.629	304.008	1.545.637	621.982	621.363	590.883	590.171
waarvan juridisch verplicht (%)	99,6%								
Bekostiging	1.102.425	0	1.102.425	196.816	1.299.241	214.334	201.662	201.241	199.917
NWO	493.335		493.335	39.872	533.207	32.452	31.326	31.238	30.007
KNAW	94.934		94.934	3.444	98.378	3.142	3.142	3.131	3.131
KB	50.335		50.335	2.296	52.631	1.705	1.705	1.684	1.684
NWO Talentontwikkeling	169.561		169.561	– 3.676	165.885	0	0	0	0
NWO TTW	8.177		8.177	– 177	8.000	0	0	0	0
NWO Grootchalige researchinfrastructuur	56.608		56.608	– 1.228	55.380	0	0	0	0
NWO Praktijkgericht Onderzoek	57.278		57.278	1.450	58.728	0	0	0	0
Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek	30.834		30.834	8.187	39.021	11.546	0	0	0
Poolonderzoek	3.181		3.181	– 34	3.147	0	0	0	0
Caribisch Nederland	2.555		2.555	– 55	2.500	0	0	0	0
NWO NWA	135.627		135.627	– 2.263	133.364	489	489	188	95
NWO Fonds Onderzoek en Wetenschap	0		0	134.000	134.000	150.000	150.000	150.000	150.000
NWO Praktijkgericht onderzoek Fonds Onderzoek en Wetenschap	0		0	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Subsidies (regelingen)	27.783	0	27.783	101.744	129.527	320.577	329.597	300.854	300.874
Stichting NLBIF	0		0	0	0	0	0	0	0
Naturalis Biodiversity Center	7.230		7.230	259	7.489	259	259	259	259
BPRC	10.918		10.918	392	11.310	392	392	392	392
NCWT/NEMO	3.534		3.534	127	3.661	127	127	127	127
STT	231		231	8	239	8	8	8	8
Stichting AAP	1.084		1.084	40	1.124	40	40	40	40
Nationale coördinatie	4.786		4.786	– 222	4.564	31	31	28	48
Subsidie Fonds Onderzoek en Wetenschap	0		0	100.000	100.000	300.000	300.000	300.000	300.000
Nationaal Groeifonds	0		0	1.140	1.140	19.720	28.740	0	0

	Ontwerpbe- grooting 2022 (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2022 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Opdrachten	536	0	536	1.007	1.543	3.512	6.112	4.114	4.106
Opdrachten	536		536	215	751	20	1.210	1.212	1.204
Opdrachten Fonds Onderzoek en Wetenschap	0		0	792	792	3.492	4.902	2.902	2.902
Bijdrage aan agentschappen	881	0	881	81	962	75.030	75.030	75.030	75.030
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	881		881	81	962	30	30	30	30
RVO Fonds Onderzoek en Wetenschap	0		0		0	75.000	75.000	75.000	75.000
Bijdrage aan (inter)nationale organisaties	110.004	0	110.004	4.360	114.364	8.529	8.962	9.644	10.244
EMBC	1264		1.264	52	1.316	52	55	39	39
EMBL	5.329		5.329	418	5.747	818	1.218	1.818	2.418
ESA	33.387		33.387	1.365	34.752	1.365	1.365	1.365	1.365
CERN	51.417		51.417	4.502	55.919	8.526	8.524	8.524	8.524
ESO	15.869		15.869	649	16.518	394	394	413	413
NTU/INL	2.738		2.738	- 2.626	112	- 2.626	- 2.594	- 2.515	- 2.515
Ontvangsten	101		101	0	101	0	0	0	0

Tabel 33 Uitsplitsing verplichtingen

	Ontwerpbe- grooting 2022 (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2022 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	1.236.172	0	1.236.172	341.158	1.577.330	621.856	621.243	590.786	590.146
waarvan garantieverplichtingen			0		0				
waarvan overig	1.236.172	0	1.236.172	341.158	1.577.330	621.856	621.243	590.786	590.146

In de kolom "Mutaties 1^e suppletoire begroting 2022" worden de mutaties ten opzichte van de «Stand vastgestelde begroting 2022» weergegeven. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Toelichting

Verplichtingen

De verplichtingen worden met € 341,2 miljoen verhoogd.

Uitgaven

De uitgaven worden met € 304,0 miljoen verhoogd. Deze verhoging heeft te maken met onderstaande mutaties.

Toelichting per instrument:

Bekostiging

Het budget voor bekostiging wordt per saldo met € 196,8 miljoen verhoogd. Deze verhoging is een gevolg van onder meer de volgende mutaties:

- het toevoegen van de loon- en prijsbijstelling (€ 36,5 miljoen). Zie hiervoor de toelichting in het algemene deel;
- diverse overboekingen ten behoeve van het NRO budget (€ 8,2 miljoen). Het gaat hierbij onder andere om Effectenonderzoek NP Onderwijs (€ 5,8 miljoen) en Monitoringsplan NP Onderwijs (€ 1,7 miljoen);
- diverse overboekingen ten behoeve van het budget Praktijkgericht Onderzoek (€ 1,5 miljoen);

- overboekingen in het kader van de coalitieakkoordmiddelen voor het Fonds Onderzoek en Wetenschap. Hiermee wordt de komende tien jaar geïnvesteerd in hoger onderwijs, wetenschap en innovatie. Deze middelen geven een krachtige impuls aan de brede kennisbasis, een kennisintensieve samenleving en de economie. De opgaven van het fonds, in samenhang met de opgave voor de structurele reeks vervolgoopleidingen en onderzoek, zijn: het inhalen van achtergebleven investeringen in onderzoek, verdere versterking van de onderzoeksinfrastructuur, versterken van de kwaliteit van hoger onderwijs en wetenschap, verlagen van de werkdruk en ruimte voor ongebonden onderzoek. U wordt hierover geïnformeerd in een beleidsbrief in de tweede helft van juni 2022.

Subsidies

Het budget voor subsidies wordt per saldo met € 101,7 miljoen verhoogd. Dit betreft een verhoging voor loon- en prijsbijstellingen (€ 0,8 miljoen) en een verhoging voor Fonds Onderzoek en Wetenschap, zie hiervoor toelichting bij instrument Bekostiging.

Opdrachten

Het budget voor Opdrachten wordt met € 1,0 miljoen verhoogd. Het gaat hier met name om een verhoging voor de uitvoering van de instrumenten die volgen uit het Fonds Onderzoek en Wetenschap.

Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties

Het budget voor (inter-)nationale organisaties wordt per saldo met € 4,4 miljoen verhoogd.

3.14 Beleidsartikel 25. Emancipatie

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 34 Budgettaire gevolgen van beleid, beleid art. 25 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerpbe- groting 2022 (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2022 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	7.099		7.099	56.742	63.841	- 9.550	- 9.547	- 9.520	- 9.517
Uitgaven	14.541	0	14.541	6.017	20.558	595	598	625	628
<i>waarvan juridisch verplicht (%)</i>									
Bekostiging	8.791	0	8.791	- 1.677	7.114	1.432	1.432	1.432	1.432
Kennisinfrastructuur: Gender- en LHBTI-gelijkheid	8.791		8.791	- 1.677	7.114	1.432	1.432	1.432	1.432
Subsidies (regelingen)	3.111	0	3.111	7.037	10.148	218	218	237	236
Vrouwenemancipatie	0		0		0				
LHBTI	66		66		66				
Gender- en LHBTI- gelijkheid 2017-2022	3.045		3.045	7.037	10.082	218	218	237	236
Opdrachten	1.073		1.073	1.999	3.072	69	159	372	376
Bijdrage aan medeoverheden	1.566	0	1.566	- 1.342	224	- 1.124	- 1.211	- 1.416	- 1.416
Gemeentefonds gender- en LHBTI-gelijkheid	1.566		1.566	- 1.342	224	- 1.124	- 1.211	- 1.416	- 1.416
Ontvangsten	0		0		0	0	0	0	0

Tabel 35 Uitsplitsing verplichtingen

	Ontwerpbe- grooting 2022 (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begrotings- 2022 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1 ^e suppletoire begroting (4)	Stand 1 ^e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	7.099		7.099	56.742	63.841	- 9.550	- 9.547	- 9.520	- 9.517
waarvan garantieverplichtingen			0		0				
waarvan overig	7.099		7.099	56.742	63.841	- 9.550	- 9.547	- 9.520	- 9.517

In de kolom «Mutaties 1^e suppletoire begroting 2022» worden de mutaties ten opzichte van de «Stand vastgestelde begroting 2022» weergegeven. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Toelichting

Bij Voorjaarsnota 2022 zijn de verplichtingen met € 56,7 miljoen verhoogd. De uitgaven zijn met € 6,0 miljoen verhoogd. Daarnaast heeft een budget neutrale herschikking binnen het artikel plaatsgevonden.

Bekostiging

Op basis van de nieuwe regeling gender- en lhbt-gelijkheid 2022-2027 is het voornemen eind 2022, voor een periode van vijf jaar, nieuwe verplichtingen aan te gaan met acht allianties. Daarnaast is het voornemen twee instellingssubsidies te beschikken voor de erfgoed- en archieffunctie. De verplichtingenruimte, € 49,0 miljoen, is hiervoor uit latere jaren naar voren gehaald. De totale uitgaven voor de periode 2023-2027 bedragen € 50,0 miljoen.

De uitgaven zijn per saldo met € 1,7 miljoen verlaagd. Naast de ophoging in het kader van de loon- en prijsbijstelling is sprake van een meevaller van € 2,0 miljoen. De meevaller is ontstaan over alle allianties gezamenlijk doordat in het aanvangsjaar (2017) van de huidige periode er eenmalig een voorschot is verstrekt van in totaal € 2,0 miljoen. Uiteindelijk is dat voorschot ingelopen in het laatste jaar, 2022.

Subsidies

De uitgaven zijn verhoogd met € 7,0 miljoen. Dit betreft de overlopende verplichting van de Tegemoetkomingsregeling «Wet wijziging geregistreerd geslacht 1985-2014».

Opdrachten

De uitgaven zijn verhoogd met € 2,0 miljoen. Dit betreft een intensivering, in 2022, in het kader van het Nationaal Actieplan grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld onder verantwoordelijkheid van de hiervoor benoemde Regeringscommissaris.

Bijdrage aan medeoverheden

De uitgaven zijn met € 1,3 miljoen verlaagd.

Voor actieve gemeenten op het gebied van gender- en LHBTI- emancipatiebeleid wordt via een decentralisatie-uitkering budget overgeheveld naar het Gemeentefonds. De verantwoordelijkheid voor deze middelen is belegd bij de gemeenten zelf. Een bedrag van € 0,6 miljoen is overgemaakt naar het Gemeentefonds voor het programma 'Veilige Steden' dat met 1 jaar is verlengd.

Een bedrag van € 0,8 miljoen is overgeboekt naar de overige instrumenten in het kader van deerschikking binnen het artikel.

4 De niet-beleidsartikelen

4.1 Niet beleidsartikel 91. Nog onverdeeld

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 36 Budgettaire gevolgen van beleid, niet-beleidsartikel 91 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Ontwerpbe- groting 2022 (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2022 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	585.126	- 585.126	0	0	0	230.000	0	0	0
Uitgaven	585.126	- 585.126	0	0	0	230.000	0	0	0
Loonbijstelling	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>waarvan</i> programma			0		0				
<i>waarvan</i> apparaat			0		0				
Prijsbijstelling	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>waarvan</i> programma			0		0				
<i>waarvan</i> apparaat			0		0				
Onvoorzien	585.126	- 585.126	0	0	0	230.000	0	0	0
Ontvangsten	0		0		0				

In de kolom "Mutaties 1^e suppletoire begroting 2022" worden de mutaties ten opzichte van de «Stand vastgestelde begroting 2022» weergegeven. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

4.2 Niet-beleidsartikel 95. Apparaat Kerndepartement

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 37 Budgettaire gevolgen van beleid, niet-beleidsartikel 95 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Ontwerpbe- groting 2022 (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2022 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	276.492	1.350	277.842	72.577	350.419	64.466	62.335	63.138	62.096
Uitgaven	276.492	1.350	277.842	72.577	350.419	64.466	62.335	63.138	62.096
Personele uitgaven	216.309	1.350	217.659	66.434	284.093	60.253	57.998	57.277	57.459
<i>waarvan</i> eigen personeel	206.028	1.350	207.378	65.468	272.846	59.334	57.081	56.360	56.542
<i>waarvan</i> inhuur externen	6.029		6.029	840	6.869	793	793	793	793
<i>waarvan</i> overige personele uitgaven	4.252		4.252	126	4.378	126	124	124	124
Materiële uitgaven	60.183	0	60.183	6.143	66.326	4.213	4.337	5.861	4.637
<i>waarvan</i> ICT	10.170		10.170	3.311	13.481	1.964	1.980	3.074	1.857
<i>waarvan</i> bijdrage aan SSO's	21.155		21.155	861	22.016	831	831	831	831
<i>waarvan</i> overige materiële uitgaven	28.858		28.858	1.971	30.829	1.418	1.526	1.956	1.949

	Ontwerpbe- groting 2022 (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting 2022 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Begrotingsreserve schatkistbankieren	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten	567	0	567	0	567	0	0	0	0

In de kolom "Mutaties 1^e suppletoire begroting 2022" worden de mutaties ten opzichte van de «Stand vastgestelde begroting 2022» weergegeven. Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Toelichting

Toelichting per instrument:

Personele uitgaven

Het budget wordt per saldo met € 66,4 miljoen verhoogd. De verhoging wordt grotendeels veroorzaakt door:

- Er wordt € 27,3 miljoen toegevoegd in verband met de uitvoeringskosten van de CA-reeksen die worden overgeboekt naar de begroting van OCW (zie het algemeen deel);
- diverse interdepartementale overboekingen: naar aanleiding van de kabinetsreactie op de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag is € 14,8 miljoen toegevoegd aan de begroting voor het op orde brengen van de informatiehuishouding;
- een aantal interne overboekingen (€ 6,8 miljoen): het betreft hier voornamelijk de kosten van uitvoering van programma's waarvoor het budget nog niet aan het apparaatsbudget was toegevoegd voor Gelijke Kansen Alliantie en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed(RCE);
- doorverdeling van de loonbijstelling tranche 2022: € 6,4 miljoen (zie het algemeen deel);
- diverse overlopende verplichtingen (€ 2,6 miljoen): Met name het programma rondom de maatregelen binnen OCW naar aanleiding van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) heeft vorig jaar vertraging opgelopen, deze middelen worden nu aan de begroting toegevoegd;
- Vanuit het programmabudget NP Onderwijs is € 1,8 miljoen beschikbaar gesteld om invulling te kunnen geven aan de extra werkzaamheden op het departement die vanuit dit programma zijn ontstaan;
- Van de begroting van VWS zijn de uitvoerings- en de apparaatskosten die samenhangen met Maatschappelijke Diensttijd (MDT) overgeheveld (€ 2,1 miljoen). Daarnaast is € 1,7 miljoen toegevoegd voor de apparaatskosten voor het bureau van de regeringscommissaris grensoverschrijdend gedrag;
- Diverse kleine overboekingen die per saldo hebben geleid tot een verhoging van het budget van € 3,0 miljoen.

Materiële uitgaven

Het budget wordt per saldo met € 6,1 miljoen verhoogd. De verhoging wordt grotendeels veroorzaakt door:

- doorverdeling van de loon- en prijsbijstelling tranche 2022: € 2,8 miljoen (zie het algemeen deel);
- diverse programma's en projecten die in 2021 vertraging hebben opgelopen door corona en nu in 2022 doorgang zullen vinden (€ 3,3 miljoen).

5 Agentschappen

5.1 Agentschap Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO)

In deze paragraaf is de Eerste Supplettoire Begroting opgenomen van de Dienst Uitvoering Onderwijs. De Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) is de uitvoeringsorganisatie van de Rijksoverheid voor het onderwijs. DUO levert producten en diensten op het terrein van bekostiging van instellingen, financiering van studenten, informatievoorziening alsmede diensten gericht op de verbetering van de verbinding tussen beleid en uitvoering. Daarnaast verricht DUO werkzaamheden voor overige departementen en derden.

**Tabel 38 Exploitatieoverzicht DUO (Eerste supplettoire begroting 2022)
(bedragen x € 1.000)**

Omschrijving	(1) Vastgestelde begroting	(2) Mutaties 1 ^e supplettoire begroting	(3)=(1)+(2) Totaal geraamd
Baten			
Omzet moederdepartement	269.766	40.348	310.114
Omzet overige departementen	78.724	0	78.724
Omzet derden	4.930	0	4.930
Rentebaten	0		0
Vrijval voorzienigen	0		0
Bijzondere baten	0		0
Totaal baten	353.420	40.348	393.768
Lasten			
Apparaatskosten	324.495	40.348	364.843
Personele kosten	229.208	23.687	252.895
<i>waarvan eigen personeel</i>	191.720	9.036	200.756
<i>waarvan inhuur externen</i>	30.386	14.413	44.799
<i>waarvan overige personele kosten</i>	7.102	238	7.340
Materiele kosten	95.287	16.661	111.948
<i>waarvan apparaat ICT</i>	26.335	885	27.220
<i>waarvan bijdrage aan SSO's</i>	24.350	818	25.168
<i>waarvan overige materiële kosten</i>	44.602	14.958	59.560
Rentelasten	100	0	100
Afschrijvingskosten	27.225	0	27.225
Materieel	13.000	0	13.000
<i>waarvan apparaat ICT</i>	12.500	0	12.500
<i>waarvan overige materiële afschrijvingskosten</i>	500	0	500
Immaterieel	14.225	0	14.225
Overige lasten	1.500	0	1.500
<i>waarvan dotaties voorzieningen</i>	1.500	0	1.500
<i>waarvan bijzondere lasten</i>	0	0	0
Totaal lasten	353.320	40.348	393.668
Saldo van baten en lasten gewone bedrijfsuitoefening	100	0	100
Agentschapdeel Vpb lasten	100	0	100

Omschrijving	(1) Vastgestelde begroting	(2) Mutaties 1 ^e suppletoire begroting	(3)=(1)+(2) Totaal geraamd
Saldo van baten en lasten	0	0	0

Toelichting

De baten van de Eerste Suppletoire Begroting laten een stijging zien van € 40,3 miljoen ten opzichte van oorspronkelijk vastgestelde begroting 2022 (€ 353,4 miljoen).

Baten

Omzet moederdepartement

De omzet moederdepartement is € 40,3 miljoen hoger dan de oorspronkelijk vastgestelde begroting. De stijging heeft betrekking op de toegekende loon- en prijsbijstelling 2022 (€ 9,0 miljoen), extra incidentele middelen voor de uitvoering van examens (€ 11,0 miljoen), diverse beleidstrajecten waaronder de stimulering van de arbeidsmarktpositie (€ 2,9 miljoen) en bijstellingen in zogenoemde overige taken te weten de digitalisering examens FACET (€ 2,5 miljoen) en de uitvoering eindtoets primair onderwijs (€ 2,4 miljoen). Daarnaast zijn er middelen toegekend ten behoeve van het kwijtschelden van kinderopvangtoeslagschulden (€ 5,7 miljoen) en is het effect als gevolg van de volume afhankelijke bijstelling (€ -1,0 miljoen) meegenomen. Volgend uit het coalitie akkoord zijn er middelen toegekend ten behoeve van het afschaffen van het leenstelsel (€ 5,0 miljoen) en het versterken van de onderwijskwaliteit (€ 0,8 miljoen). In het kader van het NP Onderwijs zijn eveneens middelen toegekend (€ 2,0 miljoen).

Lasten

Apparaatskosten

De kosten van de Eerste Suppletoire Begroting laten een stijging zien van € 40,3 miljoen ten opzichte van oorspronkelijk vastgestelde begroting 2022. De personele begroting laat een stijging zien van € 23,7 miljoen en de materiële begroting een stijging zien van € 16,7 miljoen. In de stijging zijn de toekenning van de eerder genoemde loon- en prijsbijstelling (€ 9,0 miljoen), extra incidentele werkzaamheden voor de uitvoering van examens (€ 11,0 miljoen), het kwijtschelden van kinderopvangtoeslagschulden (€ 5,7 miljoen) en de bijstellingen voor diverse beleidstrajecten (€ 2,9 miljoen), verwerkt. Ook is rekening gehouden met de volume afhankelijke bijstelling (€ -1,0 miljoen), de zogenoemde overige taken (€ 4,9 miljoen), de gevolgen van het coalitieakkoord (€ 5,8 miljoen) en het NP Onderwijs (€ 2,0 miljoen).

Kasstroomoverzicht

**Tabel 39 Kasstroomoverzicht DUO (Eerste suppletoire begroting 2022)
(bedragen x € 1.000)**

Omschrijving	(1) Vastge- stelde begroting	(2) Mutaties 1 ^e suppletoire begroting	(3)=(1)+(2) Stand 1 ^e suppletoire begroting
1. Rekening courant RHB 1 januari 2020	14.794		14.794
Totaal ontvangen operationele kasstroom (+)	353.420	40.348	393.768
Totaal uitgaven operationele kasstroom (-/-)	- 324.495	- 40.348	- 364.843
2. Totaal operationele kasstroom	28.925	0	28.925
Totaal investeringen (-/-)	- 50.800	- 20.900	- 71.700
Totaal boekwaarde desinvesteringen (+)			0

Omschrijving	(1) Vastge- stelde begroting	(2) Mutaties 1° suppletoire begroting	(3)=(1)+(2) Stand 1 suppletoire begroting
3. Totaal investeringskasstroom	- 50.800	- 20.900	- 71.700
Eenmalige uitkering aan moederdepartement (-/-)			0
Eenmalig storting van moederdepartement (+)			0
Aflossingen op leningen (-/-)	- 14.200	- 2.592	- 16.792
Beroep op leenfaciliteit (+)	38.800	20.900	59.700
4. Totaal financieringskasstroom	24.600	18.308	42.908
5. Rekening courant RHB 31 december 2020 (=1+2+3+4)	17.519	- 2.592	14.927

Toelichting

Het kasstroomoverzicht is aangepast ten opzichte van de oorspronkelijke begroting met de eerder genoemde loon- en prijsbijstelling en overige bijstellingen. Daarnaast is verwerkt de aangevraagde leenfaciliteit en daarbij behorende investeringen en zijn de verwachte aflossingen op eerdere leningen aangepast.